Sancakta tazyik politikası bütün şiddetile devam ediyor.

AKŞAM

Madrid etrafında başlıyan muharebeler devam ediyor.

Sene 19 — No. 6529 — Fiatı her yerde 5 kuruş PAZARTESİ — 21 KÂNUNUEVVEL 1936 (Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe

Sancakta tazyik politikası elân şiddetle devam ediyor

Bu sene Antakya halkı bayram yapmadı, çarşılar açık kaldı

Petit Journal yazdığı bir makalede "Türkiyeye karşı anlayışlı olalım,, diyor

Antakyadan bildiriliyor: Antakyada halk bu sene bayram yapmamıştır. Bayramın birinci günü kız ve erkek mektep talebeleri gündelik elbiselerile siyah kurdeleler takarak son hadise esnasında şehit olan iki Türk gencinin mezarlarını ziyaret etmişler, çiçekler koymuşlardır.

Bayram merasimi yapılmamış, çarşı ve pazarlar açık kalmıştır. Her sene bayramda kurulan salıncaklar ve saire kurulmamış, herkes gündelik elbiselerile dolaşmıştır.

Askeri devriyeler bermutad gece ve gündüz dolaşmakta, şüpheli gördükleri kimselerin üzerlerini aramaktadır.

PETİT JOURNALIN BİR MAKALESİ

Pariste çıkan Petit Journal gazetesi Sancak meselesi münasebetile «Türkiyeye karşı anlayışlı olalım» başlığı altında yazdığı bir makalede diyor ki:

«Fransanın Türkiye ile bir anlaşmaya irişilmesi için Türkiyeyi harekete sevk eden âmilleri nazarı dikkate alması lâzımdır.

Fransanın bunu gözden kaçırmıyacağı şüphesizdir. Bugünlerde Akdenizde büyük facia vukua gelmektedir ve yahut gelmek üzeredir.

Fransa, Türkiyenin ehiren Boğazlar hakkında yaptığı anlaşma ve tabiî vaziyeti itibarile Akdenizin Şark kapısına hâkim bulunduğunu hiç bir zaman unutmıyacaktır.

Türkiyenin iddiasını anlamağa meyyal olanların haklı olarak ileri sürdükleri diğer bir sebep te Türkiyenin beynelmilel anlaşmalara karşı ötedenberi takip ettiği vaziyettir.



Antakya gençlerinden bu grup

(Devamı 4 üncü sahifede)

Parti vilâyet kongresi dün toplandı

Iki senelik faaliyet raporu okundu parti başkanının nutku dinlendi



Parti kongresi

İstanbul vilâyeti parti kongresi dün saat onda Cağaloğlundaki parti merkezinde toplanmıştır.

İstanbul mebusları, kazalardan gelen delegeler, şehir meclisi âzası ile kongre salonu tamamile dolduktan sonra, kalabalık merdivenlere kadar taşmıştı. Büyük Millet Meclisi namına da kongrede Kocaeli saylavı bay Hasan Hayri Tan hazır bulunuyordu.

Saat onda İstanbul parti başkanı kongreyi açtı. Kongre için bir birinci ve bir ikinci başkan ve iki kongre sekreteri seçmek lâzımdı. Âzadan avukat bay Cemaleddin Fazıl:

— Müsaade buyurursanız bir teklifim var. Birinci başkanlığa B. Ziya Erdenin, ikinci başkanlığa B. Refik Ahmed Sevengilin, sekreterliklere B. Mekki Hikmet ve Tevfik Urasın seçilmelerini teklif ederim, demiştir.

Bu teklif ittifakla kabul olunmuş, Belediye sular işleri müdürü B. Ziya Erden birinci başkanlığa, Refik Ahmed Sevengil ikinci başkanlığa, Mekki Hikmet ve Belediye umum müfettişi B. Tevfik Uras sekreterliklere seçilmiştir.

Bundan sonra sekreter B. Mekki Hikmet Cumhuriyet Halk partisi genel sekreteri ve Dahiliye vekili B. Şükrü Kayanın 8 maddelik bir beyannamesini okumuştur.

Bu 8 maddelik beyannamede yapılacak kongrelrede dikkat edilmesi lâzımgelen husus çok iyi izah ediliyor, beyanname âzaya muvaffakıyetler dileyerek bitiyordu.

Bundan sonra iki senelik faaliyet raporu okunmağa başladı.

FAALİYET RAPORU

Faaliyet raporunun başında Atatürkün adı hürmetle anıldıktan sonra yapılan bütün işler hakkında izahat verilmekte idi. Okunan rapora nazaran bütün İstanbul vilâyetinde parti arkadaşlarının yekûnu kadın erkek 330,898 i bulmuştur.

(Devamı 5 inci sahifede)

Alman sanayicileri gizli bir toplantı yaptılar

M. Göring bir sanayi seferberliği yapılması lüzumundan bahsetti

Berlin 20 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinin öğrendiğine göre M. Goeringin geçen perşembe günü toplanmağa davet etmiş olduğu mahrem konferansta 300 kişi hazır bulunmuştur. Dün neşredilmiş olan resmî bir tebliğde deniliyor ki:

«Ekonomi âlemine mensup 300 şahsiyet, M. Hitler ile M. Goeringin etrafında toplanmışlardır. Bunlar, dört saat mütemadiyen dört senelik program hakkında konuşmuşlardır.»

Deveran eden bir şayiaya göre içtima esnasında M. Goering, Almanyada âcilen bir sanayi seferberliği yapılması lüzumundan bahsetmiştir. Bu sözler hazırunda hayret uyandırmıştır.

Söylendiğine göre, M. Goering, sanayicileri dört senelik tatbik hususunda göstermekte oldukları rehavetten dolayı muahaze etmiştir.

M. Goering, şu sözleri söylemiş olduğu rivayet edilmektedir: «Bu plân, vatanperverlik vazifesi namına herkesin şahsî teşebbüsüne hitap etmektedir. Her şeye hâkim olan, gayedir. Maksud olan, Almanyayı büyük bir tecrübeye karşı koyabilecek bir hale getirmektir. Emirnameler ile nizamnamelerin ehemmiyetleri talîdir. Meselâ aranızdan biri bana, ne vasıta ile olursa olsun, kauçuk tedarik etti mi onu her türlü nizamnalerin, emirnamelerin ahkâmından muaf tutarım. Fazla olarak bir de kendisine prim veririm.»



M. Göring

M. Goernig, silâhlar için lâzım olan iptidaî maddelerin her şeyden ehem olduğunu da işaret etmiştir.

M. Goeringin, sözüne son verirken, İspanya vakayiine de telmihte bulunmuş ve nazi zimamdarlarının general Frankonun muzaffer olmasını istemekte olduklarını söylemiş olduğu rivayet olunmaktadır.

M. Şahtın bu toplantıda hazır bulunmamış olduğu anlaşılmıştır. Fakat yüksek idare âmirleri ile dört senelik plân erkânı harbiyesi ve harbiye nezaretinin ekonomi şubesi mümessilleri içtimada hazırdılar.

Atatürkün Ankaraya ayak bastığı gün

Ankarada büyük merasimle tesid edilecek ve koşular tertib edilecek

Ankara 20 (Telefon) — Atatürkün Ankaraya ayak bastığı güne tesadüf eden 27 birinci kânunun fevkalâde merasimle tesidi için Halkevi tarafından hazırlıklar yapıldığını bildirmiştim.

27 birinci kânunda, Atatürkün Ankarada vilâyet tarafından ilk karşılandığı yer oaln Dikmen bağları ile başvekâlet arasında büyük bir koşu yapılacaktır. Bu koşuya Ankarada bulunan bütün atletler ile Ankara klüpleri iştirâk edeceklerdir.

Ayni gün, gene ayni yol üzerinde bulunan Gölbaşından başvekâlet önüne kadar bir bisiklet koşusu tertip edilecektir.

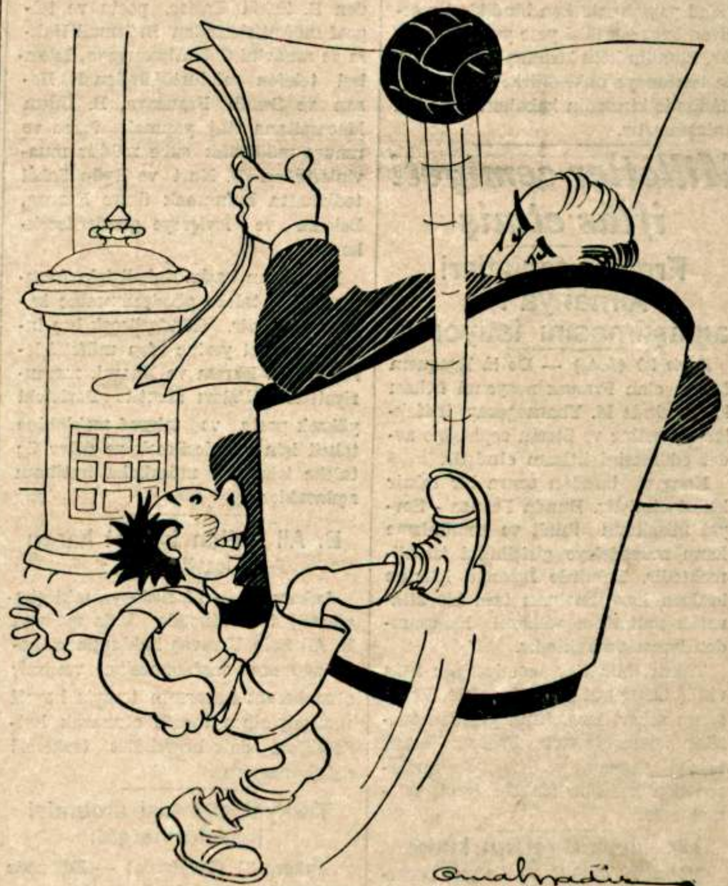
Her iki koşuda derece alacaklara, bugünün hatırasını tebcilen değeril hediyeler verilecektir.

Çimento ihtiyacı

İktisat vekâleti bütün vilâyetlerden malûmat istedi

İzmir 19 — İktisad vekâleti, vilâyetten İzmir vilâyetinin Çimento ihtiyacını sormuştur. Kazalardan da malûmat toplanmaktadır. Bugünlerde vekâlete cevap bildirilecektir.

İktisad vekâleti, bütün vilâyetlerden malûmat tapladıktan sonra Türkiye çimento ihtiyacını tesbit edecek ve ona göre dış memleketlerden idhaline müsaade edilecek çimento miktarı kararlaştırılacaktır.



— Bir gün bile kitaplarını açmıyorsun!... Her gün fudbol, her gün fudbol!... Bu gidişle ne olacaksın?...

— Profesyonel oyuncu olur, milyonlar kazanırım baba!...

Son dakika

İngiltere, Akdeniz için İtalyadan açık ve katî izahat istiyor

İngiliz - İtalyan anlaşmasının yakında neşredileceği hakkındaki Roma haberleri Londrada mevsimsiz görülüyor

Londra 21 (Akşam) — Romadan gelen haberlere göre Akdeniz meselesinde İngiltere ile İtalya arasında hasıl olan anlaşmaya ait mektuplar, 23 kânunuevvelde teati edilecek ve mektup teatisini muahhar müzakereler takib edecektir.

Fakat salâhiyettar İngiliz mahafili, anlaşmanın yakında imzalanacağını ve bütün ihtilâfların halledildiğini şüpheli görüyorlar. Anlaşmanın neşri için halledilmesi lâzım gelen bir çok mühim meseleler vardır. Bu meselelerden biri de Adisababadaki İngiliz sefarethanesinin vaziyetidir. Bu sefarethanenin bir kânunusaniden itibaren general konsolosluğa tahvil edileceği söyleniyor.

Bundan başka İngiltere, Akdenizin muayyen noktalarındaki statüko hakkında İtalyadan katî ve açık izahat istemektedir. İşte bu sebepten dolayıdır ki, İngiliz - İtalyan anlaşmasının yakında neşredileceği hakkında Romadan gelen haberler mevsimsiz telâkki ediliyor.

Mareşal Şeki tahliye için

Asilerle müzakere hâlâ devam ediyor

Nankin 21 (Akşam) — Mareşal Çan Kay Şekin serbest bırakılması için âsilerle müzakere devam ediyor. Müzakerenin bugünkü safhası hakkında sıkı bir ketumiyet muhafaza edilmektedir. Mareşal Çan Kay Şekin müzakere ile kurtarılıp kurtarılmıyacağı belli değildir. Maamafih hükûmet kuvvetleri, âsilerin karargâhı olan Siyanfunun muhasarasını bitirmişlerdir.

Şanghay 20 (A.A.) — Japonyanın Çin büyük elçisi Kavagoe, Çin Hariciye bakanı Çankçung ile görüşmek üzere Nankine gitmiştir.

Japon Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon elçisi beyanatta bulunarak eğer Çin hükûmeti komünistlerle Japonya aleyhinde teşriki mesaîyi kabul ederse Japonya buna bigâne kalamaz demiştir.

Resmî Japon menabiinde söylendiğine nazaran böyle bir teşriki mesaî Uzak Şark sulhünü ihlâl edecek ve Japonyayı icabeden tedbirleri almağa mecbur kılacaktır.

Feci bir ölüm

Bir işçi merdivenden yuvarlanarak öldü

Halıcıoğlunda oturan Rafail ile Mordohay Çakmakçılar yokuşunda 107 numaralı Dikranın ahçı dükkânına kâğıd yapıştırırlarken bindikleri merdiven kayarak ikisi yere yuvarlanmışlar, Rafailin kolu kırılmış ve Mordohay da hastaneye nakledilirken ölmüştür. Hâdisede kimsenin kabahatı olmadığı anlaşılmıştır.

Milletler cemiyeti iflâs etmiş

Fransız faşistleri Almanya ile anlaşılmasını istiyorlar

Paris 20 (A.A.) — De lâ Rocquein fırkası olan Fransız nasyonal fırkası kongresinde M. Ybarnegaray, ittifaklar siyasetine ve Stresa cephesine avdet edilmesini iltizam etmiştir.

Kongre, bundan sonra bir takrir kabul etmiştir. Bunda Fransa - Sovyet misakının ibtali ve komünizme karşı mücadeleye girişilmesi istenilmektedir. Takrirde İspanya işlerine katiyen karışılmaması tam bir bitaraflık muhafaza edilmesi lüzumundan bahsolunmaktadır.

Takrir, Milletler cemiyetinin iflâs etmiş olduğunu ileri sürmekte, Fransanın askerî kuvvetinin yeniden tensikini istemekte ve bir Fransız - Alman teşriki mesaisini ve İtalya ile mukareneti müsaid bir surette derpiş eylemektedir.

Bir tayyare rekoru kırıldı

Miami 20 (A.A.) — Binbaşı Deservesky, deniz ve kara tayyareleri yüz kilometrelik dünya rekorunu saatte 336 kilometre 924 metre katetmek suretile kırmıştır.

Asiler bir Sovyet vapurunu batırdılar

İzvestiya "İspanyol asileri ateşle oynuyorlar„ diyor

Moskova 20 — Kumsomol adındaki Sovyet vapurunun İspanyol asileri tarafından batırılması Sovyet Rusyada büyük bir heyecan uyandırmıştır. İzvestiya gazetesi asilerin ateşle oynadıklarını söylüyor ve diyor ki:

«Bu tahrikin ne netice vereceğinden henüz bahsedilemez. Yalnız bir şey meydandadır. İspanyol faşistleri ve arkalarında bulunanlar bu korsanlık hareketinden mütevellit mesuliyetten kendilerini kurtaramıyacaklardır.»

Pravda gazetesi diyor ki: «Faşist korsanlar Sovyet gemilerine taarruz ediyorlar. Bu gemileri deniz ortasında tevkif ederek gayrî kanunî bir şekilde arıyorlar. Komsomol vapurunun batırılması faşistlerin yeni bir cinayetleridir.»

Arteziyen kuyuları

Afyon 19 — Vilâyetimizin köylerinde arteziyen kuyuları açılacaktır. Bu hususta tetkik yapılıyor.

Posta memurları

Avrupaya gidecek posta memurlarımız

Ankara 20 (Telefon) — Adana telgraf müdürlüğünden B. Şeref Almanyaya, İstanbul telgraf müdürlüğünden B. Zekâi Parise, posta ve telgraf müfettişlerinden B. İsmail Hakkı ve muavini Sait Almanyaya, İstanbul telefon müdürlüğünden B. Hasan ve Semih Fransaya, B. İhsan Macarsitana staj yapmak üzere ve umum müdürlük şube müdür muavinlerinden B. Nuri ve Eyüp Sabri tedkikatta bulunmak üzere Fransa, Belçika ve İsviçreye gönderileceklerdir.

Bunlardan başka tahsil için Avrupaya beş talebe gönderilmesine karar verilmiştir. Gönderilecek beş talebenin ikisi yerine fen müfettişlerinden B. Ekrem ve İlhami, memuriyetten istifaları suretile Paristeki yüksek posta ve telgraf mektebine tahsil için gönderilecek ve diğer üç talebe için bir müsabaka imtihanı açılacaktır.

B. Ali Saibin beraet kararı katîleşti

Ankara 20 — Meclisin yarınki (bugünkü) toplantısında Urfa mebusu B. Ali Saib Ursavaş hakkında Ankara ağırceza mahkemesince verilmiş olan beraet kararının temyiz heyeti umumiyesince tasdik olunarak katîleştiğine dair başvekâlet tezkeresi de okunacaktır.

Trakya müfettişi umumîsi için ikametgâh

Ankara 21 (Telefonla) — Edirnede müfettişi umumînin ikametine mahsus bir bina yapılacaktır. Binanın projesi yapılmış, tedkik edilmek üzere Nafıa vekâletine gönderilmiştir.

Bu Sabahki Telgraflar

Madrid etrafındaki muharebeler

Hükûmet yapılan yeni taarruzların püskürtüldüğünü bildiriyor

Madrid 20 (A.A.) — Harbiye nezareti tebliğ ediyor:

Cumhuriyetçi kuvvetler, asilerin Somosierra ve Madrid cephelerinde ve bilhassa Villanneva, Paradillo, Val de Morillo ve Pozuelo mıntakalarındaki şiddetli taarruzlarını durdurmuşlar ve hattâ bazen püskürtmüşlerdir. Asilerin Moncloa mıntakasında da Los Franceses köprüsüne karşı yaptıkları bir taarruzda püskürtülmüştür.

Sevilla 20 (A.A.) — Radyo ile verilen bir habere göre general Frankonun askerleri, Kordu vilâyetinde taarruza geçmişler ve Malenzuellayı işgal etmişlerdir. Hükûmetciler, otuz kilometre kadar geri çekilmişlerdir.

GENERAL FRANKONUN TEBLİĞİ

Salamank 20 (A.A.) — General Franko neşrettiği bir tebliğde kıtaatının Villanuvayı işgal ettiğini ve Somosierra mıntakasında da düşman hatlarına baskın yaparak ağır zayiat verdirdiklerini blidirmektedir.

Cenup ordusu Kordoba mıntakasında Valanuela mevkiini işgal etmiş ve iki düşman tayayresini düşürmüştür.

ASİLERİN TAYYARELERİ FAALİYETTE

Toledo 20 (A.A) — Hava iyileşmiş ve Madrid cephesinde Franconun tayyareleri şimal garındaki hükûmet mevzilerini tekrar bombardımana başlamışlardır.

Salamank 20 (A.A.) — Radyodan verilen bir tebliğde Franconun tayyareleri Alicante limanını ve iki Sovyet ticaret gemisini bombardıman etmişlerdir.

BİR FRANSIZ YOLCU TAYYARESİNE ATEŞ EDİLDİ

Paris 20 (A.A.) — Air France tarafından tebliğ edildiğine göre, Marsilya - Barselona arasında muntazam hava seferlerini yapan ve yedi yolcu ile bugün saat 6,40 da hareket eden tayyare bir asi geminin limanı bombardıman etmekte olduğunu görmüş ve bizzat tayyare de ateş altına alınmış ise de saat 8,35 de hasarsız olarak Barselonada yere inmiştir.

MADRİD HÜKÛMETİNİN TEBLİĞİ

Madrid 20 (A.A.) — Müdafaa konseyinin bugün neşrettiği tebliğde asilerin Madrid cephesinde Villanuvadan Valdemorillo, Romanilla ve Pozuelaya kadar imtidat eden geniş bir mıntakada şiddetli taarruzlarda bulundukları ve fakat bütün noktalarda püskürtüldükleri, hükûmetçilerin Carabanchel ve Villaverde mıntaklarında hücumda bulunarak ilerledikleri ve Burgos cephesinde de hükûmetçilerin mühim bir ileri hareketi esnasında şimaldeki asi orusunu menziline rapteden muvasala yolunun kesildiği bildirilmektedir.

Ergani bakır şirketinin sermayesi

Sermayeye 1,5 milyon lira zammedilecek

Ankara 21 (Telefonla) — Ergani bakır madeni şirketinin sermayesi bir buçuk milyon lira arttırılarak 4,5 milyon liraya çıkarılmıştı. Bu paranın üç milyon lirası eski şirket tarafından tamamen tesisata sarfedilmişti. Yeni şirket de sermayeye zammedilen bir buçuk milyon liranın mühimce bir kısmını eski tesisatın ıslah ve tevsiine ve yeniden vücude getirilen bazı tesisata harcamıştır.

Geri kalan sermayenin, önümüzdeki şubat nihayetlerine doğru kurulmasını bildirdiğim büyük izabehanelerin masraflarını - ki iki milyon lira kadar tahmin edilmektedir - karşılamıyacağı anlaşıldığından şirket sermayesine yeniden bir buçuk milyon lira kadar zam yapılması zarureti hasıl olmuştur.

Şirket heyeti umumiyesi bu meseleyi görüşmek üzere yakında fevkalâde bir içtima aktedecektir.

Ankarada liğ maçları

Ankara 20 (Telefon) — Bugünkü lig maçlarında Ankaragücü, Demirsporu güzel bir oyun neticesinde bire karşı 11 golle mağlûp etmiştir. Bu suretle Demirspor kulübü lig maçlarının gol yeme rekorunu kırmış oluyor.

Gençlerbirliği kulübile karşılaşması mukarrer olan Altınordu spor kulübü sahaya gelmediğinden hükmen mağlûp sayılmıştır.

Ağır bir cerh

Cam parçasını karnına saplıyarak yaralamış

Dün sabah Lângada Kâtip Kasım mahallesinde oturan bir kadın akrabasından bir kızın karnına sivri bir cam saplıyarak ağır surette yaralamıştır. Mezkûr mahallede 10 numarada oturan Madam Flörün kızı dün sabah sırtını bir bezle sildikten sonra bezi çöp tenekesine atmış, ayni evde oturan dayısının kızı buna kızmış ve ağız kavgası başlamıştır. Kavgaya madam Flör de karışmış, camlar kırılmış, bu sırada madam Flör yere düşen bir camı alarak dayısının kızı Lüpsümenin karnına saplamıştır. Cam, kadıncağızın karnının içinde kırılmıştır. Kadın derhal Haseki hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır. Tahkikat devam ediyor.

Amerikada zelzele

Nevkork 20 (A.A.) — Radyo ile alınan bir habere göre Merkezî Amerikada kâin San Salvador şehri bir zelzelede harap olmuştur.

Şark demiryolları

Hattı teslim alacak heyet şehrimizde

Ankara 20 (A.A.) — Hükûmetle Şark demiryolları şirketi arasında işletme imtiyazının satın alınması hakkında devam eden müzakereler neticesinde tekarrür eden esaslara göre ihzar olunan mukavele projesi hükûmetin tasvibine arzolunmak üzeredir. Şirketin Devlet demiryolları idaresine devir ve intikaline hazırlık olmak ve şimdiden şirketin yüksek memurlarile birlikte çalışmak üzere Nafıa vekâletince intihap olunan Devlet demiryolları umum müdür muavini B. Cemal Hidayetin reisliği altında bulunan bir memur heyeti bugün İstanbula varmış bulunmaktadır.

Hava bozdu

Kısa fasılalarla mütemadiyen yağmur yağıyor

Bayram günleri çok iyi giden havalar iki gündenberi bozmuştur. Kısa fasılalarla mütemadiyen yağmur yağmaktadır. Termometre 7-8 dereceden yukarı çıkmıyor.

Yağmur, rütubet yüzünden nezle ve grip artmıştır. Vapurlarda tramvaylarda öksürüp aksıranlar pek çoktur.

Anadoluda yüsek yerlere kar yağmaktadır. Ankarada ve orta Anadoluda termometre sıfırdan aşağıdır. Hemen her terafta grip vakalarına tesadüf edilmektedir.

Ekmek narhı

Ekmek fiatine bir miktar zam yapılacak

Dünya buğday piyasasında görülen yükseklik şehrimiz piyasasına da tesir etmiş, hem buğday hem de un fiatleri yükselmiştir.

Bu yükseliş üzerine ekmek fiatlerine biraz zam yapılması düşünülmektedir.

Belediye iktisad müdürü B. Asım bu hususta şunları söylemiştir:

— Buğday ve un fiatleri yükseliyor. Bunun üzerine narh komisyonunu bugün toplantıya çağırdık narhın yükselmesi zarureti vardır. Belki de ekmek fiatine 20 para zam edilecektir.»

Ankarada posta ve telgraf binası

Ankara 21 (Telefonla) — Nafıa vekâleti önündeki boş sahada yapılacağı evvelce yazılmış olan devlet mahallesindeki posta ve telgraf binasının inşaatına kânunusani ayı içinde başlanacaktır.

Yenişehirde yapılması kararlaştırılan ikinci otomatik telefon santralı da bu bina içinde olacaktır.

Almanya, Çekoslovakyayı nasıl yıkacak imiş?

Bir Fransız gazetesine göre Almanyanın hazırlıkları

Paris 20 (A.A.) — Oeuvre gazetesinin diplomasi muharriri olan madam Genevieve Tabouis, Alman sivil ve askerî reislerinin geçenlerde Almanların Çekoslovakyaya yayılmalarına müteallik bir plân hazırladığını derpiş etmiş olduklarını istihbaratına atfen yazmaktadır. Madam Tabouis, diyor ki:

«Fakat bu işte doğrudan doğruya değil, Macaristan vasıtasile hareket edilecektir. Almanyanın Çekoslovakyada yapacağı işlerin mukaddemesini Slovakyadaki Macarların kıyam ve isyanı teşkil edecektir. Bunun üzerine Macarlara yardım maksadile Çekoslovakyadaki Almanlar harekete geçecekler ve hemen dahilî bir harp patlak verecektir.

Muharrir, Alman makamatının Fransanın müdahalesi ihtimali nisbetinin yüzde elli beş olduğunu tahmin eyelmekte olduklarından bahseylemektedir.»

Madam Tabouis, bundan başka İspanyadaki Alman generalleri ile Falanjistler arasında ciddî ihtilâflar zuhur etmiş olduğunu da haber vermektedir.

İspanyol generallerinin memnuniyetsizliklerinin günden güne artmakta olduğu söylenmektedir. Sebebi de bunların yerine Alman generallerinin getirilmiş olmasıdır.

Cin kimmiş?

Bulgaristanın Rusçuk şehrinde garip bir vaka

Safya 20 — Ruscukta garip bir hadise vukua gelmiştir. Ruscuk lisesi muallimlerinden Kostofun oturduğu evde bir kaç gecedenberi pencerelere, kapılara vurulmağa başlanmıştır. Gürültü üzerine kalkan ev sahipleri hiç birşey görmemişlerdir. Bunun üzerine polise başvurmuşlardır.

Bir gece iki sivil polis memurları evde gizlenmişlerdir. Polis memurları Luy Vayge adında bir hırvat mültecisini yakalamışlardır. Bu adam komşusu olan Kostof ailesinden memnun olmadığı için onları cin ve peri efsanesile korkutmak ve kaçmağa mecbur etmek için kapıyı çalıyor, pencereleri vurarak gürültü çıkarıyormuş.

İktisat vekili

İktisat vekili B. Celâl Bayar dün akşamki trenle Ankaraya dönmüştür.

FIKRA

Mademki sormadınız..

Sancak münakaşalarında ileri sürüldüğünü gördüğümüz garib bir mantık da şudur: Ya niçin on küsur yıldanberi meselenin arkasından koşmadınız?

Halbuki, hükûmetin teşebbüslerinden başka, pek iyi hatırlarız, Türk gazeteleri sık sık bu bahsi kurcalayagelmiştir. Bizim, birçok işlerimiz arasında, asla unutulmayan bir Sancak iztırabımız vardı.

Bir bankaya imzalı senedle bir emanet bırakıyorsunuz. Epey zaman geçiyor: Günün birinde gazetelerde bankanın tasfiye edilmek üzere olduğunu haber alıyor, sened elinizde, hemen gişeye koşuyorsunuz. Direktör efendi, sizi gözlüğünün altından süzüp:

— Affedersiniz, diyor, şimdiye kadar kâfi derece soruşturmadığınız için, emanetinize ehemmiyet vermediğinizi zannederek, onu devretmiş bulunuyoruz!

—Fakat... İşte senediniz.. Kusurum onun altındaki imzanıza hürmet etmekliğim midir?

— Doğrusunu isterseniz, acele ile, imzamın üstüne namına işaretini koymayı unutmuşum. İsterseniz mahkemeye gidebilirsiniz. Fakat şurasını da unutmayınız ki mesele sizinle mahkeme arsaındadır!

Tıpkı bizim anahtar ve su masalı gibi bir şey: Sancak nerede? Suriyeye düştü. Suriye nerede? Cenevreye kaçtı. Cenevre nerede? Artık onu da merhum Vilsondan sorunuz!

Fakat ne çocuklarız; ne de davanın mantık oyunlarına tahammülü var. Sened kimin, emanet nerede olduğunu biliyoruz. Facianın perdesi kapandıktan sonra, gülüşürüz.—Fatay

Karadenizde bir motör parçalandı

Bir motör güçlükle felâketten kurtarılabildi

Geçen cumartesi sebze yüklü olarak Karadenizde Filyos iskelesinden kalkan iki motör büyük bir kaza geçirmişlerdir. İki motör yolda şiddetli fırtına ile karşılaşmışlardır. Motörler Bartın boğazını tutmak ümidile geri dönmüşlerdir.

Fakat fırtananın şiddetinden Bartın boğazını tutamamışlar, dalgalar arasında çalkanmağa başlamışlardır. Bir müddet sonra Amasra feneri görünmüştür. Motörlerden biri güçlükle Amasraya sığınabilmiştir. Diğeri açığa doğru atılmıştır.

Motör Kurucaşile ile Cide arasında bir koyda parçalanmıştır. İçindekiler kurtulmuşlardır. Bunlar Zonguldağa sevkedilmişlerdir.

Davulu beş yerinden delmiş!

Galatada tulûat tiyatrolarından birinde davulculuk eden Hayim dün davulu ile tiyatro kapısında otururken karşısına 17 yaşında Ahmed isminde bir çocuk dikilmiştir. Ahmed:

— Kafa şişirme ulan... Böyle davulu gümletme.. diyerek belinden bir bıçak çıkarmış, davulu beş yerinden delmiştir.

Bundan son derece müteessir olan Hayim göz yaşları arasında karakola giderek Ahmedi şikâyet etmiştir. Davulu delen yakalanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Kadıköy iskelesi

Belediye ile Akay arasında bir ihtilâf çıktı

Köprüde, Kadıköy iskelesinin üst katında bir gazino vardır. Gazino talibine kiralanacaktı. Fakat Belediye ile Akay idaresi arasında çıkan ihtilâf buna mâni olmuştur.

Belediye, gazinoda kahve, çay gibi meşrubattan başka içki de satılmasını ve o suretle kiralanmasını muvafık bulmuştur.

Akay idaresi ise ispirtolu meşrubat satılmasına muvafakat etmemiştir.

Belediye ile Akay idaresi bu ihtilâflı noktanın halli için bugünlerde temas edeceklerdir.

Fiatleri kontrol talimatnamesi

Sanayiciler fiat kontrolü kanununun tatbikatı etrafında bir talimatname hazırlanmasını istiyorlar. Sanayi birliği bu hususta tedkikat yapmış, talimatnamenin hazırlanmasını faydalı bulmuştur. Çünkü bazı maddelerde fiat tesbit edilirken yalnız işlenmiş kısmının değil, iptidaî şekildeki kıymetinin de göz önünde tutulması icap etmektedir.

Pamuk iplikleri de bu meyandadır. Sanayi birliği sanayicilerin bu hususlaki dileklerini İktisat vekâletine arzedecektir.

Rakı yerine su!

Polis dün iki kişiyi yakaladı

İstanbul zabıtası tuhaf olduğu kadar mühim bir sahtekârlık şebekesini meydana çıkarmıştır.

Hasan Hüseyin ve Hasan Veysi adında iki arkadaş ellerine geçirdikleri yüzlerce boş rakı şişesini halis terkos suyile doldurmuşlardır.

Bundan sonra bu şişelerin ağızlarını kapamışlar, sahte bandrollar yapıştırmışlar ve «50 derecelik halis üzümden yapılmış v efıçıda dinlendirilmiş rakı» diye satarlarken cürmü meşhud halinde yakalanmışlardır.

Bir sarhoş mermer masaları kırdı

Cemil adında bir adam dün gece zilzurna sarhoş olduğu halde Kara Mustafapaşada bir kahveye gitmiş bir kaç mermer masa kırmıştır. Cemil yakalanmıştır.

Bir kız oynarken mangal devrildi, birçok yeri yanarak öldü

Cibalide oturan Emin adında birinin beş yaşındaki kızı Rabia dün oynarken mangal devrilmiştir. Vücudunun bir çok yerlerinden yanan Rabia hastanede ölmüştür.

Beşiktaşta bir eve hırsız girdi

Beşiktaşta Hasfırın sokağında oturan Osmanın evine gece hırsız girmiş, başının altında bulunan 60 lirasını çalıp kaçmıştır.

Taksim âbidesi

Mozayik yerine çini döşenmesi teklif edildi

Taksimde âbide etrafındaki mozayiklerden bir kısmı bozulmuştur. Bir müessese Belediyeye müracaatla mozayik zemin yerine bu kısmın çini ile döşenmesini teklif etmiş ve muhtelif renklerde bulunan çini nümunelerini de Belediyeye vermiştir. Belediye şimdi bu teklifi tedkik edecek ve çini nümunelerinin de muayene ve tahlillerini ettirecektir.

Bu çinilerin renginin intihabı için de şehircilik mütehassısının fikri sorulacaktır.

Para yerine bıçakla tehdit etmiş

Dün Fener polis karakoluna Fethi adında bir genç müracaat etmiştir. Fethi:

— Bundan 15 gün evvel beni arkadaşım İbrahim bıçakla yaraladı. Kendisi arkadaşım olduğu için size haber vermedim. O da bana «senin tedavin için para veririm. Seni iyi ederim. Beni yakma..» diye yalvardı.

Bugün tedavim için kendisniden para istemeğe gittim. Beni bu sefer de elinde kocaman bir bıçakla kovaladı..»

Demiştir. Polis tahkikata başlamıştır.

Hollanda ile takas muameleleri

Hollanda, hususî takas muamelelerinde ithalâtın ihracattan evvel yapılmasına müsaade etmiştir. Bu suretle tacirler bir mecburiyetten kurtulmuş oluyorlar. İthalât için Merkez bankasına müracaat edilecek ve memlekete sokulacak malın parası veya o kıymette bir teminat mektubu bankaya yatırılacaktır.

Acemi yankesici

Eli kadının mantosunun cebinde iken yakalandı

Vahram adında biri dün Mahmudpaşadan geçen bayan Hayriye isminde bir genç kadının mantosunun cebine elini yavaşça sokmuştur. Fakat acemi bir yankesici olduğu anlaşılan Vahram eli bayan Hayriyenin cebinde olduğu halde yakalanmıştır.

Eminönü merkezine götürülen yankesici, buradan kaçmak istemiştir. Lâkin buna muvaffak olamamış ve o sırada elinde bulunan bir jilet bıçağı bileklerine saplanarak ehemmiyetlice yaralanmasına sebebiyet vermiştri.

Kazaya uğrıyan yankesicinin hemen tedavisi yapılmıştır.

850 lirasını çalmış'ar!

Samatyada, Taşkasapta oturan Ali adında biri dün evine giderken yankesicilik suretile 850 lirasını çaldırmıştır.

Cihan zeytinyağı rekoltesi

Marsilya ticaret ateşemiz cihan zeytinyağı muhammen rekolteleri hakkında Türkofise bir rapor göndermiştir. Bu rapora göre, bu seneki cihan zeytinyağı rekoltesi 633,600 ton tahmin edilmektedir. Bunun 25 bin tonu memleketimizdedir. İspanyanın bu seneki muhammen zeytinyağı rekoltesi 300 bin tondur.

Tramvay arabaları

Yeni arabalar neden her hatta işliyemiyor?

Bir haftadanberi Sirkeci ile Taksim arasında işlemekte olan tramvay şirketinin yeni tipteki arabaları evvelki günden itibaren Beyazıd ile Taksim arasında da işlemeğe başlamıştır.

Şirketin kendi atelyelerinde yaptırdığı bu iki arabadan başka, diğer tramvay arabalarının da bu şekilde tadil edilip edilmiyeciğini tahkik ettik. Aldığımız malûmata göre tadil edilen bu iki arabanın hattın gidiş istikametine göre yalnız sağ tarafında otomatik surette açılan kapıları vardır. Sol tarafında kapıları yoktur.

Binanaleyh bu arabalar, yalnız bir istikamette ve bir taraflı olarak hareket edeceklerinden mutlaka Taksim, Beyazıd ve Aksaray gibi kavsi olan istasyonlar arasında işlemeğe müsaittir.

Şirket, arabaların iki taraftan kapısı olmasını masraflı bulduğundan buna teşebbüs etmemiştir.

Bu iki arabanın istimali bir müddet daha tecrübe edilecektir. Tamamile muvafık netice alınırsa diğer bir kısım arabaların da yeni şekle konması muhtemeldir.

Klüp rekabeti

Futbol maçında bir kişi yaralandı

Ferhad Ali isminde bir genç Beyoğlu polisine müracaat ederek:

— Dün Taksimde, stadyumda futbol maçını seyrediyordum. Bir aralık heyecana geldim, bağırdım. Mukabil klüpten olduğu anlaşılan Ahmed adında biri büyük bir demirle başıma vurdu.

demiştir.

Hakikaten başından yaralı olan Ferhad Ali hastaneye gönderilmiş, Ahmed yakalanmıştır.

Iki otomobil kazası

Bir otomobil Tepebaşında Hacer isminde bir genç kıza çarpmıştır. Hacer yaralanmıştır.

Marangoz Mustafa Eminönünden geçerken kendisine otomobil çarpmıştır. Mustafanın yaraları ehemmiyetlidir.

Bir sarhoşun yaptığı

Nedim isminde bir genç ile nişanlısı Zehra dün Taksimden geçerlerken Hulûsi adında bir sarhoş peşlerine takılmıştır. Hulûsi bir bıçakla Zehrayı sol bacağından yaralamış ve yakalanmıştır.

Karı koca kavgası

Anadoluhisarında Pazar sokağında oturan Hasan adında biri dün karısı Hatice ile kavga etmiştir. Kavgada Hasan, Haticeyi fena halde dövdükten sonra vücudunun muhtelif yerlerinden de yaralamıştır. Vakaya polis el koymuş, Hatice tedavi altına alınmıştır. Hasan yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Bir çırpıda

Kırkıncı yaş

Ağızdan ağıza dolaşan eski bir söz vardır: «Muzaffer gençlik..» diye... Hiç unutmam, bu isimde bir de aşk filmi seyretmiştim. Filmin mevzuu aşk üzerinde gençliğin büyük tesirine aitti.

Filimde şu anlatılmak isteniyordu: Bir kadın ne kadar güzel olursa olsun, ne kadar cazibeli olursa olsun eğer kırkına gelmişse on sekizinde bir genç kızla rekabet edemez... Aşkta muzaffer olan daima gençliktir...

Yalnız bu filim değil. bu hususta bir çok romanlar da yazılmış.. Aşk için en cazibeli yaş denilince her nedense aklımıza - bilhassa kadınlar için - 18 lie 30 yaş arası gelir.

Fakat bundan daha saçma bir kanaat olamaz... Son vakalar bilhassa bunun saçmalığını büsbütün ortaya koydu. Meğer kırkıncı yaşta ne büyük sihir, ne büyük cazibe, ne büyük bir kudret varmış. Bu sihrin, bu cazibenin, bu kudretin karşısında imparatorlar tereddütsüzce taçlarından, tahtlarından vazgeçiyorlar. 40 yaşında cazibeli bir kadının sıcak bakışları karşısında saraylar bırakılıyor. kâşaneler bırakılıyor.

Eski İngiliz kralı Edvard madam Simpson için tahtını bıraktıktan sonra 40 yaşındaki kadınlara âdeta bir gurur geldi. Bu tarihlere geçecek olan büyük aşk mevzuu bahsolurken 40 yaşındaki bayanlar:

— Görüyorsunuz ya, diyorlar, en cazibeli, en sihirli, en kudretli yaş 40 yaştır. Şimdiye kadar hangi genç kızın veya kırkına gelmemiş hangi genç kadının aşkı uğrunda bu derece büyük bir feragat yapılmıştır?. Aşk uğrunda dünyada yapılan - hem de bu 1936 yılında - en büyük feragati, en büyük fedakârlığı gene kırk yaşında bir kadın yaptırmıştır....

Bir bakıma da söyledikleri doğru... O halde yaşasın kırkıncı yaş.

Bundan evvel koca buhranından bahsederlerken:

— Şimdi 18 yaşında genç kızlar koca bulamıyorlar... Kırkındaki kadınlara koca nerede?.. Denilirdi.

Meğer yanlış tleâkki imiş...

H. F. Es

Şark şimendiferleri için Yunanlılarla müzakere devam ediyor

Yunan topraklarından geçen 33 kilometre demiryolunda Yunan kanunlarının tatbikini istiyen Yunan murahhaslarile Türk heyeti arasındaki görüşmeler devam ediyor.

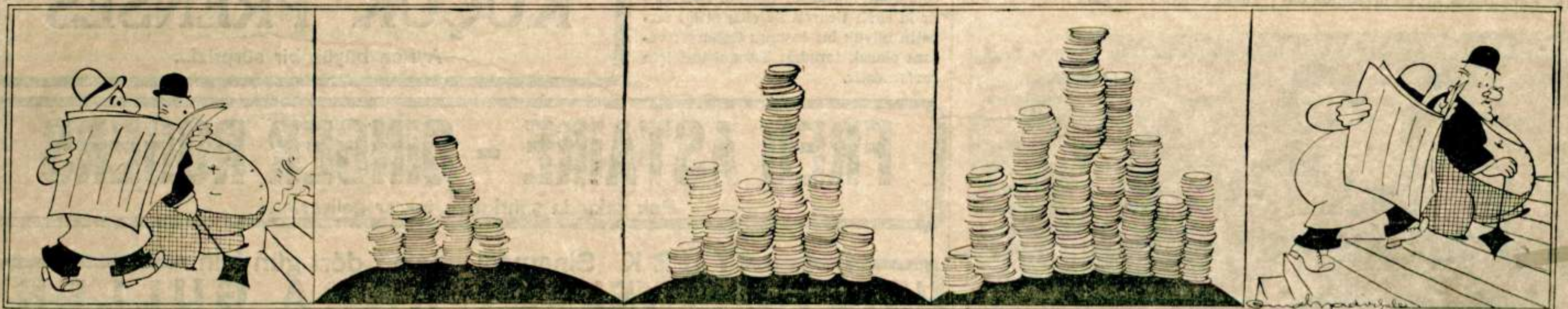
Yunan murahhsaının teklifi makul görümlemektedir. Çünkü murahhas 33 kilometre üzerinden geçen trenlerde münhasıran Yunan kanunlarının tatbikini istemektedir. Buna mukabil ayni mıntakada 7 kilometrelik hatta da Türk kanunlarının tatbiki ileri sürülüyor.

Bu meselenin en kestirme şekli 33 kilometrelik demiryolunda Türk - Yunan kanunlarının müştereken tatbiki olacağı söylenmektedir.

Talebeye mekteplerde soyadı ile hitab edilecektir

Kültür bakanlığı, talebenin soyadları hakkında Kültür direktörlüğüne bir tamim göndermiştir. Buna göre, mekteplerde her talebeye soyadları ile hitap edilecek ve talebe imtihan kâğıtlarına soyadlarını da yazarak imza edeceklerdir.

Bay Amcaya göre...



— Adana felâketzedeleri için on beş gündenberi toplanan iane listesini satır satır tetkik ediyorum bay Amca...

... Evvelki gün 180,025 kuruş olan yekûn...

... Dün 202,356 kuruş olmuştu...

... Bugün baktım, 243,980 kuruş olmuş!. Hamiyet bakımından göğüs kabartacak bir yekûn değil mi?..

B. A. — Evet, fakat hamiyet ölçüsü için ortada (kuruş)tan büyük (lira) olmasaydı!...

Zaharofun hususî kâtibi ne diyor?

Milyoner, sevdiği kadını kaybedince münzevî bir hal aldı

Fakat son dakikalarına kadar siyasî entrikalar çevirmekten ve silâh işi peşinde koşmaktan geri durmadı

Silâh ve mühimmat kralı Zaharofun henüz tamamile bilinmeyen hususî hayatı hakkında, birbirine zıd birçok hikâyeler ve menkıbeler yazılmıştır. Zaharofun hussuî kâtibi M. Archil de Bear'da bu işe karışmış ve patronunun menşei doğumu ve ailesi hakkında dikkate şayan bir makale yazmıştır. Bu makalenin en mühim taraflarını naklediyoruz:

Zaharoffun ailesi, doğumu hakkında birçok menkıbeler vardır.

Gençlik hayatı, birçok dedikodulardan ve tahminlerden ibarettir ve o kadar çok tezadlarla doludur ki, milyonerin hayatının bu kısmı daima esrar içinde kalacaktır.

Zaharoffun doğruluğunu teyid etmediği bir rivayet, Anadoluda doğduğunu ileri sürmektedir. Fakat Zaharoff, âdeti veçhile bunun doğru olup olmadığını tasrih etmemiştir.

Ayni rivayet, Zaharoffun İstanbulda tercümanlık ve komisyonculuk ettiğini iddia eder. Fakat Zaharoff bu mesele hakkında da biş şey söylemiş değildir.

Bir kere ben iki kız kardeşi ile birlikte İngilterede Bedford'da doğup büyüdüğünü söylediğini kendi kulağımla işittim. Hakikat olduğundan şüphe edilmeyen bir şey varsa o da Yunanlı bir anneden ve Rus bir babadan doğduğudur. Kendisi ise son zamanlarda naturalize olmuş bir Fransızdı.

DAİMA ENTRİKA VE PARA KAZANMAK PEŞİNDE

Zaharoff ne siyasî entrikalarına ne de silâh sanayii sahasında faaliyetini biran olsun durdurmak ve istirahat etmek istememiştir.

«Senelik tatilim» ismini verdiği o istirahat günlerinde bile durmak dinlenmek bilememştir. Gündelik mesai saatini bir saniye eksiltmemiştir.

Her yaz üç ay Eşel şatosuna çekilirdi. Fakat şatoda gene mesai saatleri ayni idi ve her gün mühim toplantılar vuku bulurdu.

Şato güzel bir dekor içinde Roye şehrinden 5 mil mesafede idi. Burası Zaharoffun yazlık ikametgâhı idi. Büyük harbe kadar bütün yazları hep burada geçirirdi.

Roye şehri Som vadisinde müttefikler cephesinin Belçika istikametine döndüğü noktada idi.

ZAHAROFUN ŞATOSN ALMAN KARARGÂHI

Harbin bidayetinde mareşal Foş karargâhı umumîyesini burada kurdu. Fakat bir müddet sonra Alman ilerleyişi neticesinde şato, Alman generalı fon Klukun karargâhı oldu. Almanlar, geri püskürtülünca şatoyu ve civardaki köyü bombardıman etmekte hiç tereddüd etmediler.

Zaharoff Eşel şatosunun tahrip edilmesinden sonra Paristen 50 mil mesafede Balainkur'da yeni bir şato satın aldı. Şimdi bu şatonun bahçesinde gömülüdür.

Şatoda Zaharoff oturduğu müddetçe tek büyük ziyafet bile verilemiştir. Davetlilerin adedi hiç bir zaman 4-5 kişiyi geçmezdi.

Bazan bir aile, bazn tek bir kişi gelirdi. Fakat bu ziyaretin arkasında daima bir gaye bulunurdu. Ergeç iş görüşülürdü.



Zaharofun Balincourtdaki şatosunda yaptırdığı mezarı

Zaharoff şatonun civarından hiç bir zaman ayrılmazdı. Yegâne eğlencesi kroket (top ve çemberle bir nevi oyun) oyunu idi.

Bu oyunu gayet iyi oynardı. Oynarken işlerini unuturdu. Zihninin meşguliyetten kurtulduğu yegâne an bu oyun sıralarına raslardı.

Oyun esnasında bir harp patlasaydı ve Zaharoff haberi oyun esnasında alsaydı eminim ki, hiç heyecan göstermiyecek, oyunu bitirmeye gayret edecekti.

Kroket oynamadığı zamanlar ara sıra Somun ufak bir kolu olan Arn nehrinde kürek çekerdi.

ZAHAROFFUN YEGÂNE AŞKI

Madam la Düşes de Marşena diye tanınan ve nihayet madam Zaharoff olan kadını ilk defa olarak Eşel şatosunda gördüm.

O kadın bir İspanyol düşesi idi. İlk izdivacı inkisarla neticelenmişti. Zaharoffla maceraları başladığı zaman kocası sağdı ve daha uzun müddet de yşadı, fakat o akdar hasta idi ki, daimî surette tıbbî nezaret altında bulunduruluyordu.

Hasta dükün Zaharoffla ayni zamanda Eşel şatosunun bir kısmında oturduğu ve fakat hiç bir zaman dışaıda görülmediği yalnız bazılarının pencerelerden arasıra mükedder ve münzevî bir çehrenin dışarıya sarkarak baktığını görmüş oldukları söylenmiştir.

Ben bu iddianın doğru olup olmadığını hiç bir zaman öğrenemedim.

Maamafih bilinen bir hakikat varsa o da dükün uzun müddet Zaharoffla sevgilisinin birleşmesine canlı bir mâni teşkil ettiğidir.

Zaharofun 75 yaşına gelmiş olduğu halde dük ölür ölmez 1924 senesinde derhal düşeş ile evlenmesi silâh tüccarının aşkına sadakatine bir misal teşkil eder.

ŞATAFATSIZ BİR EVLENME

Evlenme merasimi Balinkurun yakınında olan Oronvil kasabasında belediye reisinin nezdinde icra edildi.

Bu tantanasız izdivaç merasiminde Zaharofun büyük aşkı gayesine erişti. Fakat bu saadeti felâket takip etmekte gecikmedi. İzdivaçtan iki sene sonra düşeş ölerek ihtiyar, mükedder kocasını ve ilk izdivacından doğan iki güzel kızını öksüz terketti.

Kendi çocukları olmadığı halde Zaharoff bu iki kızı da pek seviyordu, ve zengin kocalar temin etmelerine yardım etti.

Karısının ölümünden sonra Zaharoff kederli, münzevî, oturak bir insan oldu. Eski faaliyeti, eski iştiyakı düşeşle beraber söndü.

ZAHAROFFUN CÖMERDLİĞİ

Milyonerin pek hoşlandığı dostlarından biri de Vikers fabrikasının direktörlerinden biri idi. Milyoner bu direktörü sade ona temin ettiği maddî kârlardan değil fakat dostluğundan seviyordu. Direktör her sene ailesi ile birlikte şatoya gelir üç dört hafta kalırdı.

Bir sene direktör avdet ettikten sonra kızlarından biri hastalandı. Zaharoff bu hastalık hakkında o kadar büyük bir endişeye düştü ki, beni 5 mil mesafede bir kasabada postahanede beklemeye ve haber gelir gelmez getirmeye gönderdi.

Postahanede saatlerce bekledim. Nihayet beklenilen telgraf geldi. Kızcağız ölmüştü. Dehşetli bir yağmur altında şatoya bisikletle yorgun argın bir vaziyette güç hal varabildim.

Bu halimle Zaharoffun huzuruna çıktım. Ve telgrafı uzattım. Nazarlarını dikti. Başı ile çekilmemi işaret etti.

HARP ZAMANI

Harp zamanı Zaharoff Pariste «Hoche» caddesinde bir evde oturuyordu. Burası müttefiklerin harp levazımatı merkez bürosu haline geldi.

En büyük İngiliz nazırları burada misafir kalıyorlardı.

En mühim konferanslar, en mühim kararlar Zaharoffun huzurunda alınıyordu.

Londraya bir konferans için giden Zaharoff Manş denizini alelâde bir gemi ile geçmiyor. Emrine bir muhrip tahsis ediliyordu.

Bu zaman esnasında faaliyeti o kadar çoğaldı ki, servetinin baş döndürücü yekûnlara baliğ olduğu şüphesizdir.

Fakat onun alâkası yalnız garp cephesine münhasır değildi. Denilebilir ki silâh ticareti ile elde ettiği servetin büyük bir kısmını Zaharoff vatanı olarak tanıdığı Yunanistan için sarfetmiştir.



Zaharofun şehrimizdeki mirasçıları

Sancakta tazyik devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Boğazlar meselesinde mevcut anlaşmaları tek başına feshedecek yerde Milletler Cemiyeti çerçevesi dahilinde bir yol tutmuştur. Şekillere daha az hürmetkâr memleketler yüzünden fevkalâde ihtilâçlar içinde çırpınan Avrupada yeni bir kargaşalığa sebep olmaktan çekinmiştir.

Bunun için diplomasimiz büyük bir sual karşısında bulunmaktadır:

Fransa, tatbik ettikleri metodlar ve izhar eyledikleri hisler dolayısile hiç de hakkı olmıyan milletlere karşı ekseriya, esaslı noktalarda tavizatta bulunmuştur. Bugün, bilâkis, talî bir imtiyaz mahiyetini haiz olan bir meselede uzlaşmadan kaçacak mıyız?

Bu hususta bir karar vermezden evvel, her halde, meselenin muhtelif şekillerini sağlam bir kafa ile tetkik etmek ve ölçmek lâzımdır.»

HARİCİYE VEKİLİMİZ MONTE KARLODA

Paris 20 (A.A.) — Türkiye Hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Aras, Cenevreden Monte Carloya gelmiştir. B. Tevfik Rüştü Aras, Sancak meselesi hakkında Fransız devlet adamları ile müzakerelerde bulunmak üzere Parise gelecektir.

SURİYE GAZETELERİNİN PROPAGANDALARI

Suriye gazeteleri Sancak halkı üzerinde fena propagandalar yapmakta devam ediyorlar. 17 birinci kânunda bu gazetelerin neşrettikleri bir tebliğ, konseyin Türkiye aleyinde kararlar verdiğini bildirmektedir. Bu propagandaların hedefi Sancağı Suriyenin parçası saymıyan Sancak halkının maneviyatını bozmaktır. Bütün bu tazyik ve propagandalara rağmen Sancak halkının maneviyatında hiç bir sarsıntı olmamıştır.

AKŞAM
Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 7 — Ruzu Kasım 44

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,51	2,39	7,29	9,48	12,00	1,39
Va.	5,35	7,22	12,12	14,32	16,44	18,23

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No. 13

VEFAT

Devlet Şûrası âzalığından mütekait BAHA TAVAT

Uzun bir hastalıktan sonra vefat etmiş, Edirnekapı şehidliğine dün defnedilmiştir. Allah rahmet eylesin.

Avcılar, kanun projesinde bazı değişiklik istiyorlar

Geyik ve yaban koyunu avının bütün mıntakalarda yasak edilmemesini temennî ettiler

Büyük millet meclisi encümeninde tetkik edilmekte olan avcılık ve av kanunu projesi hakkında Ankara muhabirimizin verdiği tasfilâtı geçende neşretmiştik:

Haber aldığımıza göre İstanbul avcılar ve atıcılar birliği lâyihada bazı tadilât yapılması için teşebbüslerde bulunmuştur. Birlik umumî kâtibi B. Turhandan aldığımız malûmata göre bilhassa bazı yasakların kaldırılması istenmektedir.

Kanun lâyihası memleketin her tarafında geyik ve yaban koyunu avlarını yasak etmektedir. Avcılar birliği bunu muvafık bulmamaktadır. Bazı noktalarda mevsimli mevsimsiz bu hayvanların avlanması yüzünden geyik ve yaban koyunu nesilleri azalmıştır. Fakat Artüvin ile Rize arasındaki Lâzistan dağlarında, Zigana, Palandöğen, Toros silsilelerinde ve bir çok mıntakalarda bu hayvanlar pek mebzüldür.

Yaban koyunları Konya Ereğlisinde, Karaman, Ankara ile Eskişehir arasındaki Biçer dağlarında çok avlanmıştır. Bu havalide yaban koyunu avının yasak edilmesi doğrudur. Fakat memleketin her tarafında avın yasak edilmesi muvafık değildir.

Birlik ayı avı hakkında da şu noktai nazarı ileri sürüyor:

«Ayı avının zorluğu ve arzettiği husus,iyet dolayısile avcılarca çok kıymet verilen nadir bir hayvandır. Ayı avı, bir çok memleketlerde ve bilhassa Rusyada ananevi bir spor halini almıştır. Rusya ve arazilerinde ayı bulunan bir çok memleketler tertip ettikleri ayı avları sayesinde avcı turistler celbederek bunlardan mühim surette istifade etmektedirler.

Memleketimizde de oldukça büyük ve kıymetli ayılar vardır. Bunların muzir hayvan telâkki edilerek her zaman vurulmasına müsaade edilmesi az zamanda nesillerinin tükenmesine sebebiyet verebilir. Ayni zamanda ayılar, yaban domuzları gibi, ziraate fazla zarar veren ve çabuk üreyen bir hayvan değillerdir.»

Birlik kanun lâyihasında her zaman vurulabilen hayvanlar faslından çıkarılmasını ve ayının teşrinievvel başından şubat sonuna kadar vurulmasına müsaade edilmesini rica ediyor.

Bundan başka birlik avcılarından ne gibi silâhlarla ve vesaitle avlanmaları lâzım gelecegine dair bir takım temennilerde bulunmakta, kapan, ağ, kuyu, ökse gibi aletlerin kullanılmasının yasak edilmesini de lüzumlu görmektedir.

Kanun propjesinde avcı cemiyetlerine mensup olanlardan av ruhsatiyeleri için bir lira, mensup olmıyanlardan üç lira alınacağı tasrih edilmiştir. Birlik bu farkı şayet her avcının avcı cemiyetlerine girmelerini temin için konmuş bir şart ise bu mikdarı kâfi görmemekte ve cemiyetlere mensup olmıyanlardan en aşağı 12-15 lira alınmasını faydalı bulmaktadır.

Bundan başka avcı cemiyetlerinin teşkili hakkında lâyihada serahat olmadığını ileri sürerek bu cihetin de tasrih edilmesini temenni ediyorlar.

Parti vilâyet kongresi dün toplandı

İki senelik faaliyet raporu okundu parti başkanının nutku dinlendi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Halkevleri son iki sene içinde faaliyetini arttırmıştır. Eminönü Halkevine konferans ve kapalı spor salonu yapılması için 14,000 liraya bir arsa alınmıştır.

Pek yakında bu büyük kapalı spor ve konferans salonu inşatına başlanacaktır. Kadıköy Halkevi binası yapılmak üzere Kadıköyünde güzel bir arsa alınmıştır.

Şişlide İstanbul Belediyesi tarafından hediye edilen arsanın üezrine bir parti binasının inşasına başlanmıştır.

Üsküdarda da parti için bir arsa hediye edilmiştir.

Bundan başka iki sene içnide konser, konferans, temsli ve saire gibi muhtelif vesilelerle Eminönü Halkevine «222,250» kişi gelmiştir.

Eminönü Halkevi iki sene içinde federasyona dahil olmıyan klüplere 22 maç yaptırmıştır. Beyoğlu Halkevine iki sene içinde 99,452 kişi devam etmiştir.

Raporda diğer Halkevlerinin de gördükleri faydalı işler birer birer izah edilmektedir.

Bundan sonra köylüye yardım faslı okunmuştur. Menekşe çifliğinin Halkalı köylüsüne verilmesi için yapılan teşebbüs iyi netice vermiştir. Turan çifliğinin de Firuz köylülerine verilmesi için teşebbüsat devam etmektedir.

Raporda spor ve gençlik teşkilâtı hakkında mufassal malûmat vardır. Buna nazaran İstanbul bölgesindeki hâlen kayıtlı ve faal sporcu sayısı 6825 dir. Klüplerin sayısı da 24 tür. Bu 6825 sporcu 24 klübe taksim edilince her klübe 280 faal sporcu düşmektedir.

Son iki yıl içinde İstanbulda 1043 ü yerli, 184 ü ecnebilere ait olmak üzere 1227 müsabaka yapılmıştır.

İyi gıda alamıyan çoouklara sıcak yemek verilmesi faaliyeti günden güne artmaktadır. Sıcak yemek verilen talebenin yekûnu 7,000 i bulmuştur.

Açılan talebe kamplarında birçok talebenin kiloları artmıştır. Bu kilo artış 2 ile 6 arasındadır.

Talebenin dişlerini muayene için büyük bir faaliyet sarfedilmiştir.

AÇILACAK MEKTEPLER

Bundan başka raporda yeniden açılacak mektepler şöyle sayılmaktadır:

1 — Beylerbeyi sarayı yanındaki eski ihtiyat zabiti okul binasında Beylerbeyi orta okulu.

2 — Baltalimanındaki yalıya Emirgân orta okulunun nakli suretile bu okulun Boğazın ihtiyacını karşılıyabilecek şekilde teşkilâtı genişletilecektir.

3 — Beşiktaşta bir orta okul açılmasına.

4 — Taksimde yeniden bir orta okul açılmasına.

5 — Eski Mercan idadisi binasının tamirile Süleymaniye orta okulunun buraya nakli ve teşkilâtının genişletilmesine.

6 — Küçük Mustafapaşada ve Yenikapıda yeniden bir orta okul, Eminönünde bir gündüz kız sanat okulu açılmasına çalışılmaktadır.

YENİ İNŞAAT

Raporun inşaat kısmında da pek çok mühim maddeler vardır. Yeni yapılacak inşaat arasında şunlar da vardır:

Taksim meydanında bir yer helâsı. Bu helânın projeleri yapılmış, bitmiştir.

Şehrin muhtelif semtlerinde yapılacak çöp istasyonlarının projeleri hazırlanmıştır. Unkapanındaki istasyon ikmal olunmuştur.

Raporun konservatuar ve tiyatro kısımlarına nazaran yakında Şehzadebaşında bu işe tahsis edilen arsanın üstünde konservatuarın inşasına başlanacaktır.

Bundan sonra raporda su işleri, sıhhat işleri, hayır işleri, talebe yurtları ve ziraat işlerine dair bahisler vardır.

Rapora nazaran İstanbulda meyvacılığa son derece ehemmiyet verilmektedir. İstanbulun meyva ağaçlarile dolu bir şehir haline getirilmesine çalışılacaktır.

AĞAÇLANMA İŞİ

Şehrin ağaçlanması işine de son derece ehemmiyet verilmektedir. Şimdiye kadar ekilen çam tohumlarından 500,000 den fazla çam elde edilmiştir. Raporda deniliyor ki:

«İlimizde ağaç dikilmesine çok ehemmiyetle çalışılmakta ve halkımızın bu hususta faaliyeti takdire lâyık görülmektedir. Geçen 935 yılında merkez ve kazalarda 87,788 meyvalı ve 52,527 meyvasız ağaç fidanı dikilmiştir. 936 yılında da 73,236 meyvalı ve 41,738 meyvasız fidan dikilmiş ve bundan başka da 935 yılında 24,444 ve 936 yılında 20,000 dut fidanı tevzi ve garsettirilmiştir.

İlimizin pek meşhur olan bağları filoksera hastalığından ve harpler dolayısile bakımsizlıktan harap bir hale gelmiş iken teşvikat semeresile birkaç senedenberi halkımızda bağlarını yenilemek hevesi uyanmış ve mühim miktarda bağ yapılmış olduğu gibi 935 senesinde de 126,6 hektar arazide yeniden bağ tesis olunmuştur.»

Raborda baytar işleri, evkaf işleri, ve esnaf işlerine dair esaslı malûmat vardır.

İKİNCİ CELSE

İkinci celsede parti başkanı ve belediye reisi nutkunu okudu. Nutukta deniliyor ki:

«Hususî ve resmî suretlerle birçok şikâyetlerimiz ve dileklerimiz vardır. Sokakların pisliğinden, çöpünden, köpeklerin ürediğinden, ağaçların bakımsızlığından, bazı çocukların gelene, geçene zarar veren yaramazlıklarından, bir takım esnafın sokaklara pervasızca pis ve yağlı sular döktüğünden, faydalı ve güzel şeylerin tahribinden, elhasıl umumî nizam ve intizamı bozan daha bir sürü şeyler vardır ki bize iztırap ve teessür verdikçe yalnız alâkadar dairelerden ve memurlardan şikâyet eder; fakat bunları yapanları tahtie ve takbih etmediğimiz gibi, bazan bu yolsuzlukları men ile mükellef memurlara tecavüz edenleri müsamaha ile karşılarız.

Halk kendi işine, kendi menfaatine de taallûk eden ahvale bizzat alâkadr olmadıkça, bu gibi işler millî vazife ve terbiye çerçevesi içine alınmadıkça bu nevi şikâyetlerin sonu gelmiyecek ve bu yüzden doğan iztıraplarımız dinmiyecektir.

Halka ve şehre bu yolda maddî ve manevî zarar verenlerin şiddetle takbihi umumî bir itiyad halini alıncaya kadar bütün Partililer bu mevzu üzerinde hassas, kıskanç ve atılgan davranmalıdır. Bunu temin etmek teşkilâtımız için bir medeniyet davası halindedir.

ŞEHRİN İMARI

İtiraf etmek lâzımdır ki şehir plânının tanzimi geç kalmıştır. İki sene evvel hayli masraf ihtiyarile alelâcele bir plân yapılmıştı. Maalesef bunun hiç bir değeri olmadığı anlaşıldı.

İstanbul gibi bir çok büyük medeniyetlerin doğumuna beşik ve tekâmülüne sahne olarak bunlardan kalma büyük kıymette âbideleri kucağında taşıyan dört tarafa gelişigüzel yayılan, tabiatin en zengin ve en güzel tezahüratına sahne ve cografî ehemmiyeti çok büyük olan bir şehri fenninin ve sanatin olgun şekillerinde tanzim etmek çok yüksek liyakat ve tecrübelere ve bilhassa çok vicdanî çalışmak hasletine ihtiyaç gösterir.

Bu endişe ve araştırma teehhürün başlıca sebebidir. Sonra «Ha» diyince bir plân meydana getirilemez. Onun kendisine mahsus teferrüatlı ve çok ağır bir hazırlık devresi vardır. O da bitti. Artık hummalı bir faaliyetle plân üzerinde çalışılmaktadır.

SU TESİSATI

Şehrimizde 146,369 bina olduğu halde şehirde 20,000 su abonesi vardır. Bu nisbet bize medeniyet rahmetinin bu devirde bir ölçsü olan sudan ne kadar büyük bir kitlenin mahrum olduğunu gösterir. Su tesisatı ve sair masrafı bir ev için 930 kuruş lâzımdır. Bu vaziyet karşısında bir çok fıkaranın eli böğründe kalıyor. Bunun için saat kirası tamirat masrafı her şey içinde olarak 1937 kânunusanisinin birinci gününden itibaren evlere ayda 67 buçuk kuruşa su vereceğiz.

Vali ve Belediye reisi bundan sonra Atatürk köprüsünden, kanalizasyon işlerinden, İstanbulun ağaçlandırılmasından, Büyükdere fidanlığından, Adaları güzelleştirme faaliyetinden, Londra - İstanbul yolundan, ve diğer şehir işlerinden bahsetti. Ve sözleri arasında: Nikbin ve müsterih olmalıyız. İstanbul kuruluyor ve dilediğiniz gibi mükemmel bir surette kurulacaktır.. dedi.

ÜÇÜNCÜ VE DÖRDÜNCÜ CELSELER

Saat üçte üçüncü celse açıldı. Bütçe, dilek ve hesap encümenleri âzası seçildi. Bu encümenlerin çalışması için celse bir saat tatil edildi.

Saat beşte dördüncü celse açıldı. Hesap ve bütçe encümenlerinin raporları okundu.

Çarşamba günü tekrar toplanmak üzere müzakereye nihayet veri[...]

SİYASÎ İCMAL

Fransa ve küçük itilâf

Belgradda Fransa ticaret nazırı ile Yugoslavya başvekili Dr. Stoyadinoviç arasında yeni bir ticaret mukavelesi imzalandı. Bu münasebetle iki taraftan söylenen nutuklarda tebarüz ettirildiği veçhile bu vesika alelâde bir ticari akid olmayıp belki mühim siyasî maksadlarla yapılmış bir mukaveledir. Fransa Yugoslavyanın Almanya ve İtalya ile çok yakınlaşmasında mühim bir amil olan ticarî ve iktisadî ihtiyaçlarını bir derece tatmin ederek kendisine yakınlaştırmak istemiştir.

Fransa bir sene içinde Yugoslavyadan yüz elli bin ton buğdayı yüksek fiatle alacaktır. Mısıra aid kontenjanı genişletecektir. Şimali Afrika piyasasını Yugoslavya mallarına açık bulunduracaktır. Borçların tediyesini kolaylaştıracaktır. Filvaki Fransanın gösterdiği bu müsaadeler Yugoslavyayi Almanyaya ihtiyaçtan kurtarmıyor. Mahaza Fransa iktisadî cihetten müttefiklerine hiç fedakârlıkta bulunmıyor ithamların önüne bir derece geçmiş oluryor.

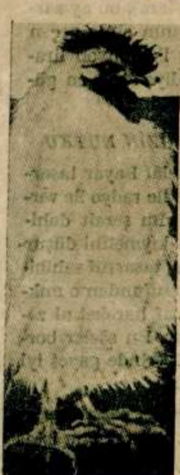
Fransa Yugoslavyaya bu ticarî mühim müsaadeleri yaparken Parise gelen Romanya hariciye nazırı ile akdettiği bir anlşma ile Romanya ordusunu makineleştirmek ve yeni baştan techiz etmek için büyük malî müsaadelerde bulunmuştur.

Romanyanın, Sovyetlerle ittifak yapmaktan katî surette vazgeçmesi ve bilakis Sovyetlere karşı eskiden Lehistan ile mevcud ittifakını tazelemesi Sovyetleri tanımaktan sonuna kadar imtina eden Yugoslavya ile politika sahasında tamamile mütabık kalması üzerine Fransa Küçük itilâfın bu iki âzasını Çekoslovakya ile birlikte Sovyetlerin müttefiki yapmak davasından feragat etmiş ve bu devletlere malî ve iktisadî ve teknik yardımlarda bulunarak müdafaa kudretlerini kuvvetlendirmeği politikasına esas tutmuştur.

Yugoslavya ile Romanya bu yardımları temin etmekle beraber Avrupa politikasındaki serbestilerini tamamile muhafaza etmektedirler. Bunun için M. Antonesko son nutkunda Almanya ile Romanya arasında hiç bir ihtilâf bulunmadığını ehemmiyetle kaydetmişti. Yugoslavya başvekili de bir Macar mebusuna Macaristan ile anlaşmağa taraftar olduğunu temin etmiştir. Yugoslavyadaki Macar ekalliyetine yapılan hüsnü muamele bunu isbat ettiğinden Macaristanda iyi intibalar peyda olmuştur.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

HEM ÖRDEK, HEM HOROZ, HEM KARGA



Resme iyice dikkat ediniz, bu bir horoz değildir. Bu bir hilkat garibesidir. İngilterede bir tavukçu makine ile çıkardığı bir çok civcivlerin içinde bir gün bu acayip horozumsu civcivi buluyor. İyice muayene ediyor.

Hayret içinde kalıyor. Çünkü bunun diğer horozlar gibi bir ibiği olmasına rağmen vücudu ayni bir ördek vücududur. Suda ördek gibi yüzmektedir. Tavukçu iyice dikkat ederek bu garibeyi büyütüyor. Bir hayret daha, horoz ibikli, ördek vücutlu bu acayip mahlûk tıpkı bir karga gibi ötmektedir. Fakat garipliği burada kalmıyor. Bir gün anneleri bir tilkiye kurban gitmiş olan 8 tane civcivi yavru ediniyor ve onları büyütüyor, hemcinslerinin bu hareketinden hoşlanmıyan diğer horozlar ona hücum ediyorlar. Onları kaçırtıyor.

Geceleri diğer horozlar gibi ötemiyen bu acayip mahlûk ördek gibi yerde yatmaktadır. Garibeler sade insanlar arasında değil, hayvanlar arasında da görülmeğe başladı; acaba hayvanlar da dejenere mi oluyorlar?...

CEVAP VERİN !

Oğlumla konuşuyordum. Oğlum yaman afacanlardandır, yaramazlığını, her şeyi öğrenmek, bilmek hevesinin hatırı için hoş görüyorum.

Şurdan burdan konuşurken sordu:

— Kuş tüyü nedir?.

— Kuşların süsüdür...

— Peki kuş tüyü nasıl biter?.

— Sakalım nasıl bitiyorsa...

— Öyledir de neden bir binanın üstünde: «Kuş tüyü fabrikası» yazılı?..

YENİ MODA AYAKKABILAR

Amerikada moda denilince ilk akla gelen şey zarafet değildir. Amerikalılar için moda demek ticaret demektir.

Geçenlerde bir moda meşherinde kadife döşenmiş merdivenlerden şık bir suare elbisesi giyinmiş bir modelin inmekte olduğu görüldü. Nazarlar elbise üzerinde temerküz edecek yerde ayakkabılar üzerinde temerküz etti. Çünkü modelin giydiği ayakkabıların toka yerinde bir buket mavi menekşe göze çarpıyordu. Elbisenin penbe rengi ile mavi menekşeler pek güzel gidiyordu. Herkes bu yeni usul çiçek taşımağa bayıldı. Fakat işin asıl garib tarafı bu değil!

Modeli görenler arasında bir de çiçekçi varmış. Ayakkabılarda çiçek kullanmanın çiçek istihlâkini derhal arttıracağını anlıyan çiçekçi derhal arkadaşlarını haberdar etmiş ve bu modeli taammüm ettirmenin işlerine pek yarıyacağını anlatmış.

Bir iki gün sonra gazetelerde yeni moda çiçekli ayakkabılar için bir çok ilânlar çıkmağa başlamış. Ayakkabıcılar merakla bu ilânları kimlerin verdiğini araştırmışlar ve hayretle öğrenmişler ki çiçekçiler cemiyeti bu modayı taammüm ettirmek gayesini gütmektedir.

TAKVİM CİLVELERİ

Yeni bir asrın bir çarşamba bir pazar veya bir cuma günü başlamasına imkân yoktur.

Şubat, mart, teşrinisani ayları haftanın ayni gününde başlarlar.

Haziran ile ağustos aylarının ise başlama günleri mukannen değildir. Onlar rasgele bir günde girerler.

Yirmi sekiz senede bir kerre takvimler ayni olur. Meselâ 1937 yılının takvimini saklarsanız 1965 yılında kullanabilirsiniz.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Kitap ve devlet

Yeni Türkiyede okumak ve okutmak işi, üzerinde durulan meselelerden biridir. Kültür yayımının bir parçası olan kitap davası, bu meselenin bir cüz'ü olarak devlet adamlarımız gibi yazıcılarımızı da düşündürüyor. Bunu memnuniytle görebiliriz. Geçen gün, Peyami Safanın bu mevzuda Cumhuriyette yazdığı makaleyi dikkatle okudum. Ana fikirleri ne kadar yerinde idi.

Bugün Türkiyede kitap basan, dört beş kitapevi vardır. Bunun da hemen hepsi İstanbulda ve eski Babıâli caddesindedir. Sermayeleri mahdud, kütüphaneleri mağaza bile denecek halde değildir. Durağı ve konağı birer dükkândan ibaret bu müesseseler, mektep kitabı dışında bastıkları kitaplardan pek az bir şey kazanırlar. Her Maarif vekili değiştikçe, bunlardan bir heyet Ankaraya gelir, 1928 harf inkılâbından başlayarak geçirdikleri sıkıntıları yana yakıla arzeder ve böylece devlet kapısına dehalet ederler.

Diğer taraftan ayni basın müesseseleri, bir roman veya bir etüd kitabı neşrettiler mi ilk iş devlet müesseselerine müracaat ederek bunlardan 150-300 tane satmaktır. Bu satışı temin etmek için uzun seferler ihtiyar ederler; yahud mektuplar yazar, istidalar verir, tanıdıkları zatların delâletlerine müracaat ederler. Bugün Babıâli kitapçılığının bu kadar olsun ayakta duruşu ve kütüphanelerin kebapçı veya işkembeci dükkânı olmadan kalışı bu sayededir.

Bu suretle tedarik ettikleri para ile kitabın müellif hakkı ve basma masrafını kısmen çıkarırlar ve kitap basmak kendileri için mümkün olur. Fakat bu tarz, hem yazıcı ve hem okuyucu için kârlı olmamaktadır. Binbir güçlük içinde sahife, sahife yazdığınız bir kitap için yazma hakkı olarak alacağınız para 50-100 lira arasındadır. Hayatını böyle bir yekûna bağlayabilecek muharrir, karnını bile doyuramaz ki, kitap alıp okusun, kendisini yetiştirsin ve adam akıllı bir yazıcı olabilsin.

Okuyucuya gelince o da, bu hesaplar neticesinde, ilk ağız, toptan satıldığı vakit para getirsin diye kitabın üstüne fazlaca konan fiat dolayısile pahalı kitap almaktadır. Böylece okumayanların günahını, okuyanlar ödemektedir. Onun için kitap, Türkiyede zarurî ihtiyaçların en pahalılarından biridir.

Bu manzara bize gösteriyor ki, hususî basım ve yayım müesseseleri bu işte tam bir aciz içinde bulunuyorlar. Memleketin kitap ihtiyacını karşılayacak ne sermayeleri, ne de memlekete kitap yayabilecek teşkilâtları vardır. Okuyuculara Beyoğlundaki Hachette müessesesinin şubesinde olduğu gibi kitap arzedecek bir yerleri bile yoktur. Kitabı kari, karda kışta veya güneş altında, sokakta durup camekânlar önünde kedi ciğere bakar gibi seyretmeğe mahkûmdur.

Türkiye cumhuriyetinin ve onun dayandığı Cumhuriyet Halk partisinin esas prensiplerinden biri, hususî teşebbüslerin başaramadığı işleri devletin üstüne alması ve yerine getirmesidir. Partimizin bu prensibe dayanarak hallettiği muazzam davalar, bu yolun en başarıcı bir metod olduğunu yare, ağyare isbat etmiştir. Türkiye cumhuriyeti, rejimi devletçi ve devletçilikte isabetlidir. Bütçemiz için fedakârlık derecesi milyonlara çıktığı halde şeker ve tuz gibi zarurî ihtiyaçları ucuzlatan hükûmetimiz, bunlar gibi zarurî bir hayat ihtiyacı haline getirilmesi lâzım gelen kitap üzerinde de esaslı tedbirler almak ödevindedir.

Bunun böyle olmasının sebebi, kitap işini bugün elinde tutan müesseselerin aczidir. Madem ki, onlar halka özlü ve ucuz kitap veremiyorlar, o halde devlet bunu yapmalıdır. Nitekim mektep kitapları bir zamanlar hususî basım müesseseleri tarafından çıkarılıyordu. Maarif vekâleti, bununla uğraştı, durdu. Fakat iyi ve ucuz kitap çıkarmalarına muvaffak olamayınca bu işi kendi üzerine aldı. Bugün köy mekteplerinde beş kuruşa okuma kitabı satın alınabilmektedir.

Benim görüşümle bu işin hal çaresi şöyle olabilir:

Biri doğrudan doğruya devlet basımı, diğeri hususî basın teşkilâtına yardım.

Devlet basımı işi, kültür mevzularından biri olmak itibarile, Maarif vekâletinin salâhiyet ve vazifeleri dahilindedir. Hangi kitapların basılmasını istiyorsa onları gazetelerle ilân eder. Bunun için müsabakalar yapar. Kazananların kitaplarını basar. Bu kitaplar, ya tercümedir, yahud etüd kitapları veya müstakil yaratma eserleri olur. Eski Yunan klâsiklerinden bugünün büyük ve yeni müelliflerine kadar bütün dünya edebiyatları türkçede behemehal bulunmalıdır. Vekâletin vereceği muayyen mevzularda etüdler yaptırması da pek faydalıdır. (Türklerde aile),yahud (XV ve XVI asırlarda Anadoluda ticaret yolları) gibi mevzular, müddet verilerek müsabakaya konur. Bunlardan başka bir şairimiz çıkar, İstiklâl harbinin herhangi bir safhasına aid bir menkıbeyi epope şeklinde yazar. Bütün bu türlü yazış mevzuları, kabulsüz kalmıyacak şekilde bir program tanzim edilmelidir.

Devlet, Maarif vekâleti elile bu yoldan yürürken bütçesine koyacağı esaslı paradan bir kısmını hususî basım yardımlarına ayırmalıdır. Devletin yapacağı program dışında basılacak pek çok kitaplar olur ki, bunların basımını böyle bir yardım olmaksızın temine imkân yoktur. Bizde hangi mevzuu karıştırırsanız bir küçük kütüphanenin hattâ mütevazi bir köşesini teşkil edecek kadar bile kitap bulamazsınız. Bütün bu teferrüatlı neşriyat işini Maarif vekâletinin üstüne alması da pratik değildir. Hususî basım müesseselerine yapılacak kontrollu yardımlar, bu önceden hesaba girmemiş kitapların çıkmasını da temin etmiş olur.

Bütün bunların yapılabilmesi için şu noktanın cümlece anlaşılması lâzımdır:

Bugünkü resmî kültür teşkilâtımıza bakılırsa on yedi milyon nüfus içerisinde yediden itibaren hemen her yaşta bulunan vatandaşların mühim bir kısmını mektebin dışında bırakmaktayız. Bunların mektepsizliklerini telâfi edebilecek en müessir vasıta kitaptır. Okutmak için sarfettiğimiz milyonlarca liraya karşı, ayni vatandaşlık hakkını taşıyan, fakat okutamadıklarımız için de bu yekûnun hiç olmazsa yirmide birini sarfetmeliyiz. Babıâli kitapçısının her kitaptan çok sattığı «Mevlûd)u bu zümre okuyor. Onlara, asırlardanberi okuya okuya ezberledikleri böyle kitaplar yerine Cumhuriyet rejiminin ana meselelerini anlatan, onun ruhunu söyliyen eserleri verip dağıtmak en büyük vazifemiz değil midir?.

Hasan Âli YÜCEL

Iktisadî ve malî hafta

Yeni bir dünya krizi alâmetleri

Iktisat vekilimizin son nutku borsada ve malî mahafilde çok iyi intiba bıraktı

Ekonomide sebepleri iyi bilinmiyen ve (crise périodique) denilen buhran devreleri hâdisesi vardır. Yedi ilâ on senede tekerrür eder. Bazı iktisadcılar bunu fazlai istihsale, bazıları noksan istihlâke diğer bazıları da millî para kıymetinin istihsal rythme'ine uygun olarak tesbit edilmemesine atfederler. Gene bazı iktisatcılar da buhranın sebebini muayyen zamanlarda güneşte görülen lekelerin mahsulata yaptığı tesirde görürler.

Bu amiller ister doğru ister yanlış olsun malûm bir şey varsa o da bu krizlerin hakikaten vuku bulduğu keyfiyetidir. Umumî harpten sonra bütün memleketlerde bir refah devresini müteakip 1923 senesinde böyle bir krize şahid olduk. 1929 senesinde ayni hâdise tekerrür etti ve evvelâ Amerikada patlak verdi.

Şimdi galiba dünya gene böyle bir krizin alâmetleri karşısında bulunuyor. Çünkü bilhassa Amerikada, umumî istihsal, normal zamanlardaki istihsal seviyesini aşmış ve fiatler mütemadiyen tereffü etmekte bulunmuştur. O derece ki Amerika birleşik devletleri, 1929 senesindeki malî krach gibi bir hale meydan vermemek için borsalarda bazı tekayyüdat icrasına ve bilhassa ecnebi sermayelerin endüstriyel kâğıtlara yatırmak üzere Amerikaya muhaceretine mani olacak tedbirler ittihazına karar vermiştir.

YENİ FRANSIZ İSTİKRAZI

Bu hafta zarfında Fransız hükûmeti hazine için ağır şerait tahtında yeniden bir istikraz akdine teşebbüs etmiştir.

Yüzde üç buçuk faiz getirecek olan yeni esham iki kategeri olarak mevkii tedavüle çıkarılacak. Bir kısmı altın mevduatına mukabil ve altının eski paritesi üzerinden üç sene müddetle, diğer bir kısmı da altı aylık ve bir senelik hazine bonolarının idadesine mukabil dokuz sene müddetle ihraç edilecek ve her iki kısmı da, vadelerind yüzde kırk prim ile ödenecektir. Fransa hazinesi, istikrazı temin için, icrasına lüzum gördüğü bu fedakârlıktan başka, kambiyo ve sermaye tedavülünün bazı şerait altında serbestisini de ilân etmiştir.

Fiatlerin temevvücatından anladığımıza göre Paris borsası umumî vaziyeti endişeli gibi görmektedir.

İSTANBUL BORSASINDA VAZİYET

İstanbul esham ve tahvilât borsasında geçen hafta zarfındaki vaziyeti «durgunluk» ile tevsif edebiliriz. Zaten bir müddetten beri işler haylı azalmıştı. Fakat bilhassa son haftalar zarfındaki borsanın mütereddid vaziyeti geçen teşrinievvelde vadesi hulûl eden Anadolu demiryolu tahvilâtı kuponlarının henüz tediye edilmemesine hamlolunmaktadır.

Malûm olduğu üzere bu kuponların taksidi hazine tarafından, son vadeden haylı evvel ve 1928 tarihli mukavelenamenin 3 üncü maddesi mücibince İsviçre frangının altın muadili üzerinden tamamen şirkete verilmiştir. Fakat vadenin hulûlünden bir kaç gün evvel İsviçre hükûmeti altın esasından ayrılarak frangın kıymetini yüzde otuz nisbetinde tenzil ettiği için şimdi bu taksit yüzde 30 noksan değerinde bulunmaktadır. Cumhuriyet hükûmeti pek haklı olarak «ben taksidi mukavele ahkâmı dairesinde tam verdim», şirket ise «aldığım şey bugün yüzde otuz noksan ediyor» diyor.

Bu noksanı hamillere kim tazmin edecek? İşte bu hukukî meseleyi hükûmetle halletmek üzere Anadolu demiryolu şirketi bir mürahhas heyetinin nasp ve tayini için esham sahiplerini bu ayın 27 nci günü Ankarada fevkalâde içtimaa davet etmiştir. Resmî gazetede gördüğümüz rüzname aynen şudur:

«İsviçre frangının devalüasyonu üzerine proviziyonlarda hâdis olan vaziyet ile bu misillû atiyen vukuu melhuz vaziyetlerde hükûmetle ihtilâfatı bertaraf edebilecek bir itilâfa varılmak üzere katî selâhiyetli mümessiller intihap ve tayini»

Bu içtimaa ve ondan sonra hükûmetle yapılacak müzakerelerin vereceği neticeye piyasamız sabırsızlıkla intizar ediyor.

Gerçe kuponları ademi tediyesi üzerine Anadolu grupu kâğıtları bir aralık 3 puvan kadar kaybetmişlerse de muahharen bu kayiplerinden bir kısmını geri almışlardır. Vaziyeti hazıraya göre cumartesi günü şu kapanış fiatleri:

Esham	23,70	Lira
Tahvilât	40,60	»
Mümessil	43,70	»

Normal sayılabilir.

Yüzde yedi buçuk faizli Türk borcu kâğıtlarında her defasında cüzî fakat daimî bir tereffü hareketi meşhuddur.

Son Fransız frangının devalüasyonu üzerine 25 teşrinisani 936 tirihli kupon bedellerinden hamillerin yüzde otuz nisbetinde zarar ettiği malûmdur. Hamilerin, gelecek kuponun dolar olarak tediyesini istedikleri istihbar kılınmıştır. Hükûmetle akdolunan mukavele ahkâmı bu talebin tervicine müsaiddir.

Bu eshamın son kapanış fiatleri şunlardır:

Birinci tertip	22,65	Lira
İkinci tertip	21,30	»
Üçüncü tertip	21,25	»

Endüstriel kâğıtlarımız üzerine muamele azalmıştır. Bunlar da gerilemeğe doğru bir temayül görülmektedir.

Millî bankalarımız sağlamlıklarını muhafaza etmektedirler. Merkez bankası üzerine 89,50 liraya muamele oldu. İhracat fazlası olarak bu ay zarfında Merkez bankasının eline geçen kambiyo takriben on iki milyon liralıktır. Vaziyeti iktisadiyemizin en güzel miyar ve makesi budur.

İKTİSAD VEKİLİMİZİN NUTKU

İktisad vekilimiz Celâl Bayar tasarruf haftası münasebetile radyo ile verdiği son nutkunda: «Bu şerait dahilinde millî paramızın kıymetini düşürmek lüzumsuzdur. Bu, tasarruf sahibinin cebinden ve tasarrufundan o miktar çalmaktır, tasarruf hareketini zehirlemektir.» demiştir. Bu sözler borsa ve malî mahafil üzerinde gayet iyi bir intiba bırakmıştır.

KADIN KÖŞESİ

Saatli bilezik



Yeni moda saatli bilezik

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA — Tefrika No. 57

Kısa bir sükûttan sonra iki İngiliz biribirlerine bakıştılar ve konuşmağa başladılar.

— Viyanayı görmedik.. buraya kadar gelmişken..

— Zaten Tirollere de gitmek istiyorduk.

— Viyanada kış mevsimi çok iyi geçtiğini söylerler.

Ve bu sefer genç kadına dönerek sordular:

— Siz Viyanayı nasıl bulursunuz?

Konuşulan sözlerden sonra onun Viyanadan görülecek bir şehir diye bahsetmesi doğrudan doğruya iki arkadaşı oraya davet etmek mânası verecekti. Bunu hisseden genç kadın zarif bir dudak büküşile cevap verdi:

— Bana kalsa burasını tercih ederim.

Bu cevap iki sarı başı hafifçe eğmeye mecbur etti. İngiliz terbiyesi bütün ağırlığı ile harekete geçmişti. Bahsi değiştirdiler.

Ve genç kadın yarınki seyahatin hazırlığını görmek için onları yalnız bırakmağa mecbur olduğunu söyliyerek ayağa kalktı. Kendisini asansöre kadar getirmelerine teşekkür ederek ellerini sıktı.

Asansöre bakan çocuk düğmeye bastı.

Genç kadın yükselirken iki sarı kafanın uçan bir tayyareyi takip eder gibi dikkatle uzandıklarını gözden kaçırmadı.

***

Bir aydanberi yaşadığı bu dağ oteli âlemi genç kadını çok değiştirmişti. Hareketlerine çeviklik gelmiş, vücudü elâstikiyet peyda etmişti. Yakın vakitlere kadar duyduğu bu gerginlik ve çeviklik ruhuna da tesir etmişti. Zaman zaman içine çöken sıkıntıyı artık hissetmiyordu.

Fakat bütün bu vücud ve ruh elâstikiyeti üzerinde onu sevindiren daha başka bir hâdise vardı.

Son yıldönümü şenliği gecesi kış bahçesinde konuşan ahbapların yirmi beş yaşını atlamış kadınlar hakkında verdikleri o zalimane hükmün kendisi için olmadığını bu seyahatle anlamış bulunuyordu.

Acısı bir kamçı darbesi gibi hâlâ kulaklarından gitmeyen o sözleri bugüne kadar şahid olduğu, muhatap olduğu hâdiseler bütün şiddetile reddediyordu. Nâzım Cemal beyin, cinsî çekiş kabiliyetini kaybetmiş kadınların erkek için tahammül edilmez birer ağırlık olduğu hakkındaki hükmünü kaç gündür etrafında dolaşan altın başlı genç erkekler ne zarif hareketlerle tekzip ediyorlardı.

Hoşa giden kadına karşı terbiyeli bir erkeğin hislerini arzularını anlatması için bu kadarı kâfi değil miydi?.

Girdiği salonda erkek başlarını adımlarının istikametine çekip götürebilen bir kadın cinsî cazibesini kaybetmiş sayılabilir miydi?.

Biraz evvel iki genç erkeğe birdenbire yeni bir seyahat arzusu veren kendisi değil miydi?.

Ve iki genç erkek bu fikri ortaya atmakla kendisine karşı duydukları zâafı itiraf etmiş olmuyorlar mıydı?.

Ve muhakkak ki, dudaklarından dökülecek bir kelime onlara bu Viyana seyahatini yaptırtabilecekti.

Böyle bir seyahat, Viyanada belki de Tirollerde ve yahud Semmering'de geçecek birkaç gün hiç de fena bir eğlence olmıyacaktı.

Fakat buna ne lüzum vardı. Kadının erkeği mağlûp etmesi ona sevimli olduğunu hisleri ve hareketlerile itiraf ettirmesinden ibaretti.

Bunu takip edecek hâdiseler kadının mağlûbiyeti demek değil miydi?.

Takip heyecanının bittiği yerde aşkın bayağı saraları başlardı. Ve bu sara nöbetleri içinde yuvarlanıp giden gururu kadına eski sevimlilik zevkini de kaybettirebilirdi.

Erkek duyguları kalbinde daima kapalı kalan ve kapalı kaldığı için gözleri hâlâ bir genç kız saffeti ile bakan Nermin hanım için bu zevkten mahrum olmak bir felâketti. Sevimli kalmak ve sevilmek zevki o kadar baş döndürücü bir saadetti ki, maddî münasebetlerle bunu âdileştirmek büyük bir hata olacaktı.

Genç kadın bugün kazandığı kupayı valizine yerleştirirken bir çocuk sevinci hissetti. Bu ne büyük muvaffakıyetti.

Oda hizmetçisinin yardımı ile yarım saat içinde iki büyük çantayı hazırladı. Şimdi birkaç parça tuvalet eşyası ile yarın giyeceği sokak kıyafeti kalmıştı.

Akşam yemeğine inmedi.

Odasında hafif bir kahvaltı yaparak erkence yattı.

***

Montreux'den on birde geçecek trene yetişmek için hole indiği zaman iki ihtiyar dostunu orada buldu.

Gideceğini haber aldıkları için o sabahki gezintiden vaz geçerek onu istasyona kadar geçirmeye karar vermişlerdi.

Bu dağ başı otelinde pek iyi geçen günlerin hatırasını paylaşan ahbaplar bu ayrılışlardan cidden müteessir oluyorlardı.

İki yaşlı karı koca alıştıkları genç kadının bu anî avdetinden o kadar üzülmüşlerdi ki, onlar da hemen dönmek kararını verdiler.

Şarka ve garbe doğru biribirinden ayrılacak dostlar herhangi bir tesadüfün vereceği bahtiyarlığa güvenerek biribirlerine adreslerini verdiler

İstasyonda tatilini bitiren bir çocuk geçirir gibi selâmetlediler.

Ve dağ treni dumanlı, puslu bir havada, arasıra tepeden Leman gölüne kaymak korkusu vererek döne döne aşağıya inmeğe başladı.

***

— Bonjur madam!

Viyana trenini beklemek için istasyon rıhtımına çıkan genç kadın eşyalarile meşgul olurken yanı başında duyduğu bu sese başını çevirdi ve hayretle haykırdı:

— O, siz!

— Evet, madam. Size güzel seyahatler dilemek için buraya kadar gelmeğe mecbur oldum.

(Arkası var)

Her gün bir hatıra

"Meşhur Titanik vapuru ile beraber batıp boğulmaktan nasıl kurtuldum?,,

Sultan Reşat çok şişman olan "kadın efendi,, yi nasıl deli gibi kıskanırdı?

Yerden tavana kadar yükselen muazzam kütüphanede, binlerce cild kitabın içinde profesör Besim Ömerin çok dikkate değer hatıralarını dinliyorum. Ve anlıyorum ki, ak saçlı ilim adamının arkasında bıraktığı seneler pek meraklı hatıralarla doludur... Profesöre sordum:

— Hayatınızda hiç ölüm tehlikesi geçirdiniz mi?.

— Evet.. hele bir defasında muhakkak bir ölümden kurtuldum. Hem de facia engiz bir ölümden.. Amerikaya gitmeğe karar vermiştim. O hafta Titanik vapuru Avrupadan Amerikaya gidiyordu. Dostlarım ahbaplarım:

— Titanik güzel vapurdur... İlle onunla git... diye tutturdular. Benim de aşağı yukarı aklım kesmeğe başlamıştı. Şerburga müteveccihen yola çıktım. Oradan vapura bineceğim. Yolda da birkaç tanıdığım Titaniğe binmemi tavsiye ettiler. Lâkin bu sefer ben:

— Uzun bir tren yolculuğundan sonra çok yorulacağım... Birkaç gün Pariste kalırım. Titanikten sonraki vapura binerim... dedim.

İki gün Pariste kaldım. Dinlendim. Şerburga geldiğim zaman Avrupada kıyametler koptu: Titanik batmış...

Titanik vapuruna binmeyişim sırf bir tesadüf ve yorgunluğumu dinlendirmek hevesinden başka bir şey değildir. Hayatımda tesadüfün en büyük yardımını işte bu vakada gördüm.

Yoksa şimdi ben de Titaniğin boğulmuş yolcuları arasında bulunacaktım.

Profesör Besim Ömer yaprak sigarasından bir nefes çektikten sonra:

— Hatıraların feci kısımlarından başladık. Size bir de gülünç hatıra anlatayım...

Reşadın padişahlığı zamanında İstanbula Alman askerî sıhhat nazırı gelmişti. Adamcağız hükümdar tarafından kabul olunmasını istemiş... Arzetmişler.. Sultan Reşad:

— Peki.. demiş, bu cuma günü selâmlık resminden sonra Dolmabahçe sarayında kendisini kabul ederim... Lâkin onlarla beraber bizim askerî sıhhat reisi ve Hilâliahmer reisi de bulunsun...

Bize bunu tebliğ ettiler. Ben, Hilâliahmer namına, Süleyman Numan paşa ve Alman kalktık Dolmabahçe sarayına gittik.

Bekle bekle, kimse bizi çağırmaz. Bekle bekle kimsenin çağırdığı yok. İçimize müthiş bir sıkıntı bastı.

Süleyman Numan:

— Bizi unuttular galiba... dedi.

Biraz daha bekledik. Nihayet Süleyman Numan paşa dayanamadı, sultan Reşada ameliyat yapıldığı zamandanberi istediği zaman kendisinin yanına girebiliyordu. Kalktı. Sultan Reşadın nerede olduğunu sordu. Dairesini gösterdiler:

— Elbise değişiyorlar, dediler, malûm ya selâmlıktan döndüler... Resmî üniformalrar kendisine dar geliyor, sıkılıyor da, elbise değiştiriyorlar..

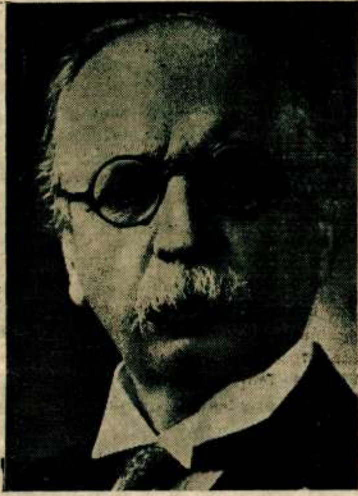
Süleyman Numan paşa etraftakilere hiç bir şey danışmadan sultan Reşadın dairesine daldı ve içeriden bir feryad koptu:

— Girme.. girme.. çekil... Bakma bu tarafa...

Bu arada Süleyman Numanın:

— Canım efendim.. ne ehemmiyeti var?.. diye cevabını işittik. Bir müddet sonra içeride müthiş kahkahalar... İçerisi kahkhadan yıkılıyor... Evvelâ sultan Reşadın:

— Çekil.. çık dışraı... diye bağırmasından Süleyman paşa hesabına endişeye düşmüştüm. Acaba birşey mi oldu? diye.. sonra bu kahkahaları işitince şaşırdım, kaldım. Kahkahalar bir yarım saat kadar devam etti. Ondan sonra bizi de içeri çağırdılar. Almanla ben girdik. Sultan Reşatla Süleyman Numan paşa hâlâ biribirlerine bakıp bakıp



Profesör Besim Ömer Akalın

kahkahalarla gülüyorlar... Alman nazırı yabancı hükümdarın bu garip haline bakıyor, lâkin hiç bir şeyler anlayamıyordu..

Sultan Reşad Süleyman Numan paşaya:

— Demek, dedi, Besim Ömer paşayı da çağıracaktın?..

Ve bu anlamadığım suali Süleyman Numana sorduktan sonra gene bir kahkaha attı.

Süleyman Numan paşaya usulca:

— Allah aşkına ne oluyor? diye sordum.

O gülerek anlattı:

— Ben içeri girdiğim zaman elbise değişiyorlardı.. birdenbire içeri girince:

— Çekil beni çıplak göreceksin... Çık dışarı.. diye bağırdılar..

Ben de:

— Doktora ayıp olmaz.. hem ben ameliyat yapıldığı zaman bütün vücudunuzu gördüm de... Vücudunuzu gördüğüm için ameliyattan sonra terfi ettim. Dışarıda Besim Ömer bekliyor.Hattâ onu da çağıralım. Sizin vücudünüzü görsün.. o da terfi etsin.. dedim.

Bu söz pek hoşlarına gitti. Ve benim yanımda giyindiler. İşte onun için gülüyoruz.. dedi.»

Profesör Besim Ömer Akalın:

— Size dedi kadın efendiyi nasıl Hilâliahmere getirdiğimi anlatayım...

«Kadın efendi»yi ötedenberi tedavi ediyordum. Hilâliahmer hastabakıcılık kurslarından yeni mezunlar çıkmıştı. İlk Türk hastabakıcılarına şehadetname verilecekti.

Başka memleketlerin bu işleri hükûmet reislerinin karıları, kızları yaparlar, onlar şehadetnameyi tevzi ederler.

Bizde şehadetnameleri Kadın efendinin dağıtmasını düşündük. Bir gün sultan Reşada fikrimi açtım:

— Peki.. dedi.. bu iş ne zaman olacak?..

Derhal cevap verdim:

— Yarın...

Biraz düşündü, sultan Reşad kadınları, hele baş karışı «Kadın efendi»yi çılgın gibi kıskanırdı. «Kadın efendi» de kıskanacak birşey olsa.. bir şamandıra kadar şişmandı. Yürümüyor, âdeta yuvarlanıyordu.. lâkin buna rağmen sultan Reşad onu çok kıskanırdı. Hemen sordu:

— Merasimde erkek olarak kimler bulunacak?...

Saymağa başladım:

— Evvelâ ben,, esasen Kadın efendiyi de tedavi ediyorum..

— Peki.. sonra...

Sonra gene saydım:

— Başka erkek var mı?. Genç erkek bulunacak mı merasimde?.

Sıkı sıkı sordu. Benden:

— Hayır.. cevabını alınca:

— O halde dedi, yarın merasimde Kadın efendi hazır bulunacktır.

Ertesi günü arabalar dayandı. «Kadın efendi» ilk defa şehre çıkıyormuş... Lâkin o çılgınlar gibi kıskanılan mahlûk o derece şişmandı ki, kendisinin merdivenlerden çıkması mühim bir mesele idi. Bir kalfa bir koluna girdi. Bir kalfa öteki koluna... Birisi de arkasından itiyor... Bu esnada binanın içinde olduğumuz halde bir harem ağası da Kadın efendinin arkasından kocaman bir şemsiye tutuyor... Binanın içindeyiz amma...

Nihayet güç hal ile yukarıya çıktık.. oturduk.. başkalfa Kadın efendinin arkasında duruyor... Nutuk filân bir şey söylemek icap edince Kadın efendi başkalfaya bakıyor. Başkalfa dehşetli bir telâkatla Kadın efendi namına nutuklar söylüyor... Zaten başkalfa Kadın efendinin akıl hocası, beyni mesabesinde idi... Hep merasimi başkalfa idare etti.

— Sözünüzü keştim üstadım.. Kadın efendiyi uzun zaman tedavi ettiniz. Hususiyetlerini bilirsiniz tabiî... Bu kadıncağız nasıl giyinirdi? Meselâ çamaşırları flân?.. Kimblir ne israflı bir giyinişti..

— Evet.. bütün iç çamaşırları en nadide ipeklerdendi. Lâkin ne zevksiz bir giyinmişti. Zaten onun odası bir zveksizlik nümunesi idi.. meselâ gayet sıcak bir yaz günü odasına girdim. Bir de baktım. Masanın üstünde kalın kürkten bir manşon duruyor...

Sordum:

— Bu yaz ortasında manşon niçin masanın üstünde duruyor?..

Kadın efendi gülümsedi:

— Süs.. dedi. *H. F. Es*



Gaziantep (Akşam) — Bu yıl mekteplere rağbet çok artmıştır. Yalnız Antep vilâyet merkezinde on ilk okul vardır. Bunlar ihtiyacı karşılamadığı için muhtelif şubeler açılmıştır.

Önümüzdeki sene Antebe hiç olmazsa iki ilk okul daha mütlaka lâzımdır. Bir ilk okul talebesine ald fotografi gönderiyorum.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 57

Eğri sahrasında biraz dinlenildi, İstanbula dönmek hazırlıkları başladı

O gündne itibaren. Çığalazade ile İbrahim paşanın araları bozuldu. Ve Sinan paşanın yaptığı hiç bir işe karışmadı.

Artık Çığalezade icraata başladı. Hoca Sadeddin efendi bu işe nasıl cesaret etti? İbrahim paşa kimin damadı idi? Üçüncü Mehmedin devlet idaresile ne alâkası vardı? Bütün Osmanlı imparatorluğunu Venedikli Baffa ile Raziye kadın idare ediyordu. Eski sarayın yeni nazırı da Canfeda hatundu.

Var kıyas et vüs'ati deryayı rahmet niydüğün

Çığalazadenin ilk işi, Kırım hanı Gazi Girayı azlettirmek oldu. Sebebi de, sefere kendi gelmeyip kardeşi Fetih Girayı göndermesi idi. Fetih Girayı çağırdı. Kendisine Kırım hanlığını teklif etti:

Fetih Giray kabul etmek istemedi:

— Padişah hizmteinde vakıa ben bulundum. Fakat manen hizmet eden o dur. O benim ulu kardeşim ve ağamdır, dedi.

Nihayet o kadar ısrar etti ki, haktan ve hakikattan ayrılmak istemiyen Fetih Giraya hanlığı zorla kabul ettirdi. Ve zavallının yoktan yere kanına girdi.

Muharebenin ertesi günü askeri yoklama etmek istedi:

— Askerin yoklaması lâzımdır, dedi.

Anadoludan ve Rumeliden, evini barkını aç ve biilâç bırakıp Macar illerinin bataklarında en şiddetli soğuklara dayanarak düşmanla çarpışan «derdmend» lerin gözü önünde boynunu vurdu. Kazanılan zaferin mükâfatı bu muydu? Daha neler yapmadı? Otuz bin adamın dirliğini kestirdi. Harp meydanından kaçan «Kafiriyyülası!» Çığalolğlu âdeta Türkün zaferinden intikam alıyordu. Haçovadan bütün Anadoluya hükümler yazdırdı. Otuz bin kişinin emvali ve erzakı müsadere olundu. Bu kadarla da kanaat etmedi. Her tarafa: «Kaçanların kenduleri katil, emval ve erzakları, akarat ve emlâkleri müsadere ferman olunmuştur diyu» ahkâmı şerife yazdırdı. Anadoluda da, Rumelide de biribirini çekemiyneler vardı. Her tarafa bu hükümler yayılınca, hepsi de hoşlanmadıkları ve mevkiini çekemedikleri admlardan öc almaya başladılar. Türkün kazandığı zaferin semeresini Venedikli Bffanın oğlu ile Isfahanlı hoca Sadeddin efendi ve veziri âzam Çığaloğlu toplamaya bile vakit bırakmadılar. Herkes evinden ve yurdundan oldu. Dağlara çekildi. Anadolu halkının artık ondan sonra Haçova mazlûmları elinden çekmediği kalmadı: Bu sefer de, mazlûmlar zalim oldular...

Çığaloğlu daha neler yapmadı? Venedikli Baffanın oğlu muharebeden korkup Yunus ağanın çadırına saklanmıştı. Yunus ağayı da öldürttü. Harpte yararlık gösteren ne kadar adamın boynunu vurdurdu! Bütün öldürdüğü adamlar, hep harpten kaçanlar değildi. Düşmanı ileri çekilip pusu kuran, ve onları her taraftan sarıp ezmek isteyen yiğitlerdi.

Çığaloğlu, sadrazam oldu diye, ne yaptığını bilmiyordu. Zaten kendi, ağzı kötü bir adamdı. Huzuruna çıkmanın imkânı mı vardı? Hizmetle gelenlerin, divan adamlarının artık canlarına yetmişti. Huzuruna âdap ve erkânla girenlere bile yapmadığı kalmazdı:

— Sen halının ucuna bastın!

Diye azarlar:

— Sen keçeyi çektin. Aşağa otur. Var, şundan yıkıl!

Diye haşlardı.

Artık üçüncü Mehmed, hoca Sadeddin, hep onun gözünün içine bakıyorlardı. Haçovadan kalktılar. Eğriye geldiler. Zafer şenlikleri yapmaya başladılar. Kösler çalınıyor, davul ve zurna sesleri Eğri ovalarını çınlatıyordu. Derhal divan kuruldu. Bütün vezirler Venedikli Baffanın oğlunun huzuruna çıktılar. Eteklerini öeperek gazasını tebrik ettiler. O gün, tırnakçı Hasan ağa da Yeniçeri ağası oldu.

Eğri sahrasında biraz dinlenildi. İstanbula dönmek hazırlıkları başladı. Düşmandan alınan doksan yedi top Salnak kalesine gönderildi. Kasımın en soğuk bir gününde Eğri kalesine gelindi. İstanbula hoca Sadeddin efendinin uslûbile en parlak bir fetihname yazıldı.

İstanbulda şehir donanması öyle parlak oldu ki...

Nihayet, Varadin yolile Belgrada geldiler. Çığaloğlu kabına sığamıyordu. Orada da icraatını göstermek istedi. Habeş eyaletinden gelen Zöhralı paşa ile müteferrikalardan Cahîyi arkalarına koca karı esvapları giydirerek Belgrad sokaklarından rezil etti.

İki gün de orada geçirildi. Üçüncü Mehmed, Çığaloğlunu veziriazam yaptğına bin kere pişman oldu. Hele asker...

Belgraddan kalkıldı. Edirneye yaklaşıldı. Artık Harmanlıya gelinmişti.

Venedikli Baffa herşeyi haber alıyordu. Damadı nasıl azledilebilirdi? Bunda hoca Sadeddin efendinin parmağı olduğuna hiç şüphe yoktu. Anası, oğlunun ne tabiatte olduğunu bilmez miydi? Kıllı dilsiz Süleyman ağayı Lüleburgaz tarikile Edirneye koşturdu. Eline bir de mektup vermişti? Mektupta, oğlunun hem «küffara karşı» gazasını kutluluyor, hem de ne yapması lâzım geleceğini anlatıyordu.

Dilsiz Süleyman ağa Harmanlıda arabaya yaklaştı. Dili yok ki söylesin. Üçüncü Mehmede işaretle anlattı. Üçüncü Mehmed dilsizin dilinden çok iyi anladığı için, yaptığı suçun farkına vardı. Ketenci Ömer ağayı çağırdı. Vezaret mührünü Cığaloğlu Sinan paşadan aldırıp yine eniştesi İbrahim paşaya verdirdi. Sinan paşayı Geliboludan aşırıp Akşehire sürdürdü. Ve kendisine hiç bir iş verilmemesini emretti.

Venedikli Baffanın damadı işin zaten bu neticeye müncer olacağını biliyordu. Kayın biraderinin huzuruna çıktı. Elini öptü. Güya hiç birşey olmamış gibi zevk ve neşe ile otağına geldi.

Emirler yazılmaya başladı. Hoca Sadeddinin sözü üzerine fitne kopacağını üçncü Mehmede söyleyen İmrahor Ahmed ağa idi. Onu derhal azletti. Sinan paşanın ne kadar tarafdarı varsa, hepsini sildi süpürdü.

Sokollunun oğlu Hasan paşa Belgradda serdar bırakılmıştı. Çünkü harp daha bitmemişti. Ona dokunulmadı.

Sıra hoca Sadeddin efendiye geldi. Bütün fitne onun başından kopuyordu. Onu da padişah hocalığından çıkardı. Ve bundan böyle ne ulema silsilesine, ne de hiç bir işe karışmaması için üçüncü Mehmedden emir aldı. Hoca Sadeddin neye uğradığını bilemedi.

Üçüncü Mehmed kandırıldığını iyice anladı. İbrahim paşanın her dediğini yaptı.

Harmanlıdan kalktılar. Davud paşa sahrasına geldiler. Orada da sıra, nişancı Lâm Ali çelebiye geldi. Çünkü Eğri ve Haçova fetihnamelerini Çığaloğlu namına yazmış, onu alabildiğine medhetmişti. O da azledildi. Nişancılığa Musa çelebi, Reisülküttablığa da Okcuzade getirildi.

Üçüncü Mehmed, eniştesinin bütün intikamlarını almış oldu.

(Arkası var)

AKŞAM — SPOR

Güneşle Galatasaray yenişemediler

Sahaya kol kola çıkan iki taraf futbolcüleri güzel ve gayretli bir oyunla birer gol yaptılar



Her şeyden evvel hemen kayd ve iki tarafa teşekkür edelim ki, Güneş ve Galatasaray takımları arasındaki dünkü mühim maç ârizî asabiyetten mütevellid bazı sertlikler istisna edilirse, maçtan evvelki yazımızda temenni ettiğimiz gibi samimî, temiz ve güzel oldu.

Taksim stadının iki tribününü ağız ağıza dolduran seyircilerin alkışları arasında Güneş ve Galatasaray futbolcuları kol kola sahaya çıktılar ve bu hareketlerile bize, maçın geçen seneki düşmanca hava içinde oynanmıyacağını müjdelediler. Sporun düşmanlığa değil, sportmenliğe, dostluğa ve kardeşliğe vesile olduğunu görmek bizim için büyük bir kazançtır. Sporda pek tabiî olan galibiyet ve mağlûbiyetleri hiç bir zaman münaferet şekline getirmemek lâzımdır.

Bunun aksine hareket edenleri ancak sportmenlikle, dürüst rekabeti telif edememiş kimseler olarak görmeli ve bu gibileri kendi muhitini, kendi arkadaşlarının ıslah etmesine bırakmalıyız.

MAÇA BAŞLANIRKEN

İki taraf, bu dostluk havası içinde, bayraklar ve buketler teati ettikten sonra Ahmed Ademin idaresi altında maça başlamak üzere şu şekillerde sahaya dizildiler:

Güneş: Sefa - Faruk, Reşad - Daniş, Rıza, İsmail - Melih, Selahaddin, Rasih, İbrahim, Rebii.

Galatasaray: Avni, - Reşad, Lütfi - Eşfak, Salim, Suavi - Necdet, Bülent, Gündüz, Haşim, Daniyal.

Maçtan evvelki yazımızda söylediğimiz gibi, Güneş takımında bir değişiklik olmamasına mukabil, Galatasaray takımı şimdiye kadar yapılan şekillerden bambaşka bir şekilde çıkmıştı. Bu değişiklikde de güzel bir isabet vardı. Çünkü Galatasaray muavin hattini bu şekilde takviye etmemiş olsaydı, Güneşin daha esaslı daha kuvvetli hücum hattı önünden mağlûp çekilmesi pek muhtemildi.

İKİ TARAFIN GOLLERİ

İlk golü on sekizinci dakikada Güneşten Rasih, Rebiinin verdiği bir pas esnasında Avninin topu yakalamasına meydan vermeden ve karşısına çıkan müdafii de atlatarak büyük bir soğukkanlılıkla köşeden yaptı. Bu çok güzel gole Galatasaraylılar otuz dördüncü dakikada Haşim vasıtasile mukabele ettiler. Ani bir hücumda, yanında koşan müdafilerin arasından güzel bir şüt çeken Haşim Galatasaraya beraberliği temin etti. 1 - 0 galip vaziyette iken Güneş aleyhine verilen penaltıyı Reşad çekti, Güneş kalecisi Sefa topu yakalıyarak gole mani oldu.

NASIL OYNADIL

Galatasaray, Güneşten daha enerjik oynadı. Salim, Eşfak, Gündüz ve Haşim en iyi oynayanlardandı. Necdet ve Danyal mütemadî favüller yaptılar. Güneşten Sefa, Faruk, Reşad, Daniş, Rasih güzel oynadılar. İbrahim, Rıza ve İsmail çok asabî idiler. Hakemin Güneş aleyhine yanlış kararlarına rağmen, Güneşlilerin mağlûp olmaması kendileri için büyük bir muvaffakiyettir.



Lûtfi endişede iken Avni Rasihin ayağından topu yakalarken



Galatasaray kalesine Rasihle Rebiinin bir hücumu

Beşiktaş Vefayı 4-1 yendi. Beykozla Eyüp birer sayile berabere kaldılar

Geçenlerde bu sütunlarda, spor işlerile uzun zamanlar meşgul olmuş bir zatle yaptığımız bir mülâkat çıkmıştı. Mülâkat sahibi Millî kümenin dördü arasına Beşiktaşın değil, Vefanın girmesi ihtimalini kuvvetle müdafaa ediyordu. Evvelki günkü yazımızda biz ayni fikirde olmadığımızı yazmıştık. Dünkü Beşiktaş - Vefa maçı, mülâkatı verenin değil - büyük bir merak uyandırdığı ve her taraftan sorulduğu için ismini yazalım: Ali Naci Karacan - bizim haklı olduğumuzu meydana çıkardı. Beşiktaş üstün bir oyunla tehlikeli sayılan rakibini 4 - 1 yenerek Millî küme dışında kalmak niyetinde olmadığını gösterdi.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Hüsnü, Faruk - Hüseyin, Hakkı, Fuat - Hayati, Sulhi, Nazım, Şeref, Eşref.

Vefa: Muvahhit - Vahit, Saim - Mustafa, Abdüş, Lâtif - Gazi, Hüseyin, Muhteşem, Namık, Hasan.

Oyunun ilk devresi iki tarafın gol çıkarmak gayreti arasında karşılıklı akınlarla kırkıncı dakikaya kadar sayısız olarak devam etti. Kırkıncı dakikada Sulhi bir karışıklık arasında bir gol yaparak Beşiktaşın devreyi galip bitirmesini temin etti.

İkinci devre başında Vefa çok gayretli idi. Bu gayretin neticesi 23 üncü dakikada Hüseyinin Vefayı 1 -1 beraber vaziyete getirmesi oldu. İki tarafın sıkı çalışması arasında beş dakika sonra Şeref güzel bir şütle bir gol daha yaptı. Artık Beşiktaş tamamile hâkim olmağa başladı. Şerefin ikinci bir sayısından sonra Eşrefin de bir gol yapması Beşiktaşın maçı 4-1 galip bitirmesine imkân verdi.

BEYKOZ - EYÜP MAÇI

Beykozla Eyüp arasında oynanan maç hemen hemen mütavazindi. Eyüp, birinci devrede Adnanın yaptığı golle oyunun bitmesine sekiz dakika kalaya kadar galipti. Bahadir bir gol çıkararak Beykozla beraberliği temin etti.

Izmir muhteliti Çeki Karlin ile berabere kaldı

İzmir 20 (Hususî muhabirimizden) — İzmir muhteliti ile Çeki Karlin takımları bugün karşılaştılar. Birinci devrede ruzgârı arkaya alan İzmir muhteliti çok güzel bir oyun göstermiştir. İkinci devrede ise ruzgâra karşı oynadığından muvaffakiyet gösterememiştir. Oyun iki ikiye beraberlikle bitmiştir.



Dün temiz ve güzel bir oyun çıkaran Güneş ve Galatasaray futbolcüleri

Golcüler

3	Ali Rıza (Fenerbahçe)
3	Muzaffer (Süleymaniye)
2	İskender (Süleymaniye)
2	Haydar (Topkapı)
2	Şeref (Beşiktaş)
2	Esat (Fenerbahçe)
2	İsmail (İst. Spor)
2	Nevzat (İst. Spor)
1	Niyazi (Fenerbahçe)
1	Rasih (Güneş)
1	Haşim (Galatasaray)
1	Tahsin (Topkapı)
1	Salâhaddin (Topkapı)
1	Eşref (Beşiktaş)
1	Sulhi (Beşiktaş)
1	Hüseyin (Vefa)
1	Bahadır (Beykoz)
1	Adnan (Eyüp)
1	Naci (Fenerbahçe)
1	Bahri (İst. Spor)
1	Daniş (Süleymaniye)

Baş golcu

11 Haydar (Topkapı)

Puvan vaziyeti

	Maç	Puan
Güneş	7	19
Fenerbahçe	6	18
Beşiktaş	7	18
Vefa	8	16
Eyüp	8	16
Galatasaray	6	15
Beykoz	8	15
Topkapı	8	15
İst. Spor	7	12
Süleymaniye	8	12
Anadolu	7	11
Hilâl	8	7

Fenerbahçe Hilâli Istanbulspor Anadoluyu Süleymaniye Topkapıyı yendiler

Fenerbahçe stadında oynanan maçlarda gerek ilk devrede İstanbulspor Anadoluya, gerek bütün oyunda Fenerbahçe Hilâle karşı çok hâkim bir oyun gösterdiler.

İstanbulspor ve Anadolu takımları sahaya tam kadrolarile çıktılar. İlk devrede Anadolu müdafaasını şaşırtacak kadar güzel hücumlar yapan İstanbulsporlular, ikisi Nevzad, ikisi İsmail, biri de Bahri tarafından olmak üzere beş gol çıkardılar. İlk devrenin bukadar büyük farkla bitmesine rağmen, ikinci devre daha fazla Anadolu lehine cereyan etti denebilir. Fakat Anadolulular bütün gayretlerine rağmen gol çıkarmağa muvaffak olamadılar. Anadolu muhacimleri bir hayli talisizdiler. Bununla beraber, İstanbulsporlular da bazı fırsatlardan istifade edemediler ve oyun 5-0 İstanbulspor lehine bitti.

Fenerbahçe - Hilâl maçını eski futbolculardan Bürhan idare etti. Fenerbahçeliler Hilâlin bir akınını kestikten sonra hemen hâkimiyeti ele aldılar ve oyunun sonuna kadar muhafaza ettiler. Fenerin ilk golünü Naci yaptı. Bundan sonra Hilâl kalesi mütemadiyen sıkıştı. Onuncu dakikada Esadın, yirminci ve yirmi dördüncü dakikalarda Ali Rızanın yaptığı gollerle devre 4 - 0 Fenerbahçe lehine bitti. İkinci devrede sırasile Niyazi, Esad ve Ali Rızanın golleri neticesinde Hilâlin 7-0 mağlûbiyetile bitti.

SÜLEYMANİYE - TOPKAPI MAÇI

Sıkı ve heyecanlı geçen bu maçı iki taraf, gol panayırı haline getirdiler. İlk devre 4 -3 Süleymaniye lehine bitti. İkinci devre başladığı zaman Topkapılılar beraberliği temin ettilerse de Süleymaniye iki gol daha yaparak maçı kazandı.

FENERBAHÇE FUTBOLCÜLERİNE ZİYAFET

Fenerbahçe kulübü Ankara turnuvasında birinciliği alarak kulüplerine kupayı kazandırmış olan birinci takım futbolcularına dün akşam Deniz kulübünde bir ziyafet vermiştir. Fenerliler geç vakta kadar çok neşeli bir gece geçirmişlerdir.

Elmadğında kayak müsabakaları

Ankara 20 (Telefon) — Halkevi, Gazi terbiye enstitüsü beden terbiyesi şubesi ve muhtelif spor kulüplerine mensup 60 genç, Türk spor kurumu asbaşkanı Halit Bayrağın riyasetinde Elmadağına gitmişler ve mevsimin en büyük kayak müsabakalarını yapmışlardır.



Galatasaray oyuncularından biri Rasihin tehlikeli bir hücümunu keserken

Her akşam bir hikâye

Kiralık apartıman

Vasfi Şahendeyi dürttü:

—Şahendeciğim... Nasıl apartıman?

Şahende şöyle bir baktı:

— Vallahi güzel...

— Bak kapısında da «kiralık apartıman» levhası var... Haydi gezelim..

— Gezelim...

Yeni evlenmişlerdi. İlk kuracakları yuva için apartıman arıyorlardı. Vasfi apartımanın önündeki kapıcıya sordu:

— Kaçıncı kat kiralık olan?.

— İkinci efendim...

— Gezebilir miyiz?..

— Elbette... Daha içindekiler çıkmamışlar.. çıkmamışlar amma.. müşteri bulununca hemen çıkacaklar..

Kapıcı onları kiralık kata kadar çıkardı. Kapıyı çaldı. Ve açana:

— Apartımanı gezecekler... diyerek kendisi aşağıya indi.

Genç evliler içeri girer girmez hayran hayran etrafa daldılar. Hakikaten küçük fakat şık bir apartımandı. Burada ne mesud yaşayabilirlerdi. Kimbilir içindekiler de ne bahtiyar insanlardı..

Onlara kapıyı açan genç kadın biraz boşboğazca idi. Hem apartımanı gezdiriyor. Hem de izahat veriyordu:

— Doğrusu güzel apartımandır. Biz memnunuz.. kocam dışarıya tayin edilmemiş olsaydı dünyada buradan çıkmazdık.. bizim niyetimiz konturatı devretmek...

Bu esnada yandaki odadan genç kadının kocası da çıkmış, onları başile selâmlamıştı. Genç kadın:

— Ahmed.. gelsene.. dedi... Bak evi tutmak istiyorlar...

Ahmed de yanlarına yaklaştı. Hep birlikte büyük salona girmişlerdi. Salon biraz dağınıkça idi...

Ahmed:

— Ah karıcığım... dedi.. şu salonu biraz toplasaydın.. daima böyle...

Derken fazla ileri gittiğini hissetti. Sustu. Lâkin genç kadın, hiç tanımadığı insanlar karşısında kocasının kendisini tenkid etmesine içerlemişti.

— Salonu dağıtan ben değilim ki.. sensin... Ne kadar dağınık adam olduğunu bilirsin Ahmed... Sen evde iken dağıttıklarını toplamak için arkandan birisinin gezmesi lâzım...

Bu sefer Ahmed kızmıştı. Lâkin hiddetini belli etmedi. Nihayet banyo dairesini gezmeğe sıra gelmişti. Banyonun kapısını açtılar...

Birdenbire zaten sinirli olduğu yüzünden anlaşılan Ahmed bağırdı:

— Canım bu ne rezalet?.. Banyonun içinde çamaşır ıslatılır mı?.

Genç kadın kocasının böyle bağırması üzerine yeni kiracıları tamamile unuttu, itidalini kaybetti, kocasına bağırdı:

— Eeee.. artık sen çok oluyorsun amma.. bu ne çene böyle?.. Dil değil kürek... Dır dır dır... Çenem pırtı...

Ahmed gözlerini alabildiğine açtı:

— Bak münasebetsize herkesin yanında, hiç tanımadığım insanların yanında benim izzeti nefsimle nasıl oynuyor... Ne utanmaz şey...

Artık kavga iyiden iyiye başlamıştı. Vasfi ile Şahende ne yapacaklarını şaşırdılar...

Genç kadın:

— Utanmaz sensin... Tulumbacı ağızlı herif...

— Sus mahalle karısı...

Genç kadın bunu duyar duymaz banyo dairesinin yanındaki mutfağa koştu. Mutfak kapısının önüne çıktığı zaman elinde bir yığın tabak vardı. Bu tabakları birer birer kocasına doğru fırlatmağa başladı.

Tabaklar havada uçuşuyordu. Bunlardan biri zavallı Vasfinin başına geldi. Şimdi kırılacak tabaklar bitmişti. İki düşman biribirlerinin saçlarına yapışmışlar, alabildiklerine çekiyorlardı.

Bu vaziyet karşısında Vasfi ile Şahende işe böyle uzaktan seyirci kalmağı kendilerine yakıştıramadılar. Karı ile kocanın arasına girdiler. Genç kadının kocasına savurduğu müthiş yumruklardan biri Vasfinin sol gözünü birdenbire yumruk gibi şişirdi. Ahmed karısının blûzunu çekiyorum diye Vasfinin caketinin yakasına yapışınca kopardı. Vasfinin yeni kostümünün yakası Ahmedin elinde kalmıştı. Araya giren Şahendenin bu hafta yaptırdığı tuvaleti de pıllım pıllım olmuştu. İki tarafın savurduğu tekmelerin, tokatların yüzde sekseni Vasfi ile Şahendeye geliyordu. Beş dakika içinde yeni evliler ötekilerden müthiş bir dayak yemişlerdi.. Bir aralık Vasfi genç kadına:

— Rica ederim bayan.. dedi. İtidalinizi muhafaza ediniz canım... Sinirlerinize biraz hâkim olmasını biliniz.

Vasfi de Ahmede:

— Yapmayınız efendim.. zevcenize günah değil mi?. dedi..

Bu söz Ahmedle karısını çileden çıkarmağa kâfi geldi. Ahmedin karısı Şahendeye:

— A a.. size de ne oluyor? Siz necisiniz bu evde?.. Ne hakla, ne salâhiyetle bizim kavgamıza karışıyorsunuz... Münasebetsize bakın hele... diye çıkıştı.

Ahmed de Vasfiye:

— Sana ne be adam.. karı ile koca değil miyiz.. kavga da ederiz, sevişiriz de.. sen kim oluyorsun?.. diye köpürdü...

Ahmedin karısı sanki biraz evvel kocasının gaşında tabakları kıran kendi değilmiş gibi:

— Öyle ya.. öyle ya.. değil mi Ahmed? Bunlara ne oluyor. Utanmazlar...

Diyerek kocasının yanına sokuldu. Vasfi:

— Rica ederim.. dedi «utanmaz» kelimesini size iade ediyorum..

Ahmed:

— Vay karıma hakaret ha?.. Hayat yoldaşıma hakaret ha... Rezil herif bu sana pahalıya mal olacaktır...

Vasfi:

— Siz rezil olmasanız hiç tanımadığınız insanların yanında kavga...

Sözünü bitirmeğe muvaffak olamadı. Ahmedin karısı tekrar mutfağa koşmuş, ellerinde bir sürü cephane, yani bir yığın tabakla dışarı fırlamıştı.

Bu seferki tabakların kendileri için geldiğini anlayan Vasfi Şahendenin kolundan tutarak kendisini apartımandan dışarı attı.

Şimdi içeride Ahmed karısına:

— Dünyada ne terbiyesiz insanlar var.. diyordu, bu eşekler, mademki karı ile kocanın biribirlerine sinirlendiklerini gördünüz, hemen çıkıp gidin.. değil mi karıcığım..

Dışarıda da Vasfi Şahendeye:

— Dünyada ne terbiyesiz insanlar var... diyordu, bu eşekler madem ki yabancı insanları görüyorsunuz... Ne diye bizim yanımızda kavga edersiniz..

Lâkin bu halle sokağa çıkamazlardı. Üstleri başları lime lime olmuş, her tarafları yer yer çürümüş ve şişmişti. Kapının önünden bir otomobile atladılar.

(Bir yıldız)

Radyo

21 Kânunuevvel 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 17: Konferans: İnkilâp dersleri Üniversiteden naklen, Mahmut Esat Bozkurt tarafından, 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: (Saat ayarı) Şehir tiyatrosu dram kısmı tarafından bir temsil, 22: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30: Plâkla sololar, 23: Son.

22 Kânunevvel 936 Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

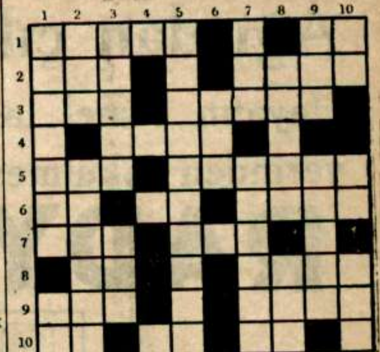
Akşam neşriyatı: 17 Konferans: Üniversiteden naklen İnkılâp dersleri, Mahmut Esat Bozkurt tarafından, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Doktor Kemal Cenab tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) Şehir tiyarosu operet kısmı tarafından bir temsil, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed: Hasköy: Aseo, Eminönü: Agop Minasyan, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: Saraçhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: İstepan Sarıyer: Asaf, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Vidin, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: Merkez, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

BULMACAMIZ



SOLDAN SAĞA:

1 — Fincanla içilir (5) Yok muhaffefi (2)
2 — Bizi doğuran (3) Cesur (4)
3 — Orta değil (3) Kin (5)
4 — Kabul olunabilir (4)
5 — İnde yaşayan (3) Müşkülâtla (6)
6 — İşte (2) Nota (2) Familya (4)
7 — Yemin (3) Bacak (3)
8 — İle muhaffefi (2) Akıl (4)
9 — Bıçak mahfazası (3) Mirmirik (4)
10 — Millî bankalarımızdan biri (2) Zaman (2) Erkek (2)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Baldızın anası (7) Edat (2)
2 — Babanın karısı (3) Hata (6)
3 — Han sahibi (5) Vücud (3)
5 — Eski İspanyol papaz mahkemesi (10)
6 — Üye (3)
7 — Dost (3) Rekabet eden kadın (6)
8 — Elbise diken (5) Kolay değil (3)
9 — Bir mevsim (3) Olurun aksi (5)
10 — Yaydan fırlayan (2) Nota (2) Bir yemiş (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1- Baraka, Aya 2- Et, Ayar 3- Bulanık, Aç 4- Ard, Azra 5- Kandil, Aşk 6- Ne, Arı 7- Tel, Ton 8- Selvi, Ka 9- Ali, Sığır 10- Adi.

Yukardan aşağı: 1- Bebek, Arap 2- Atu, An, El 3- Lânetli 4- Ard, Ev 5- Kandilli 6- Ayı, Si 7- Aka, Atkı 8- Ar, Zaroağa 9- Arşın 10 - Alçak, Ara.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 50

— Sultan bu gece çok şarap içmiş..

— Neden anladın?

— Şarap mahzenini ikinci defa açtılar. Halbuki bu mahzen her gece güneş batmadan bir kere açılırdı.

— Sultan buna nasıl müsaade etmiş?!. Gece şarap mahzenine ayak basıldığını ömrümde ilk defa işitiyorum.

— Bu bir uğursuzluk işaretidir. Allah hepimizi sultanın gazabından korusun.

— Altmış yıl önce, gene böyle bir eğlenti gecesi, şarap mahzeni açılmış.. küplerden bir tanesi açılmış. Fakat, o gece sultanın bir küçük oğlu dünyaya iki başlı olarak doğmuş.

— Aman yarabbi! Ne müthiş bir uğursuzluk...

—Öyle ya. Atalarımız boşuna dememişler: (Gece şarap küpü açanın yuvası yıkılır!)

— Bu söz besbelli gece çok şarap içilmesin diye söylenmiş.. gündüz günah sayılmıyan bir şarap küpünün gece açılması neden günah sayılsın?.

— Sus.. günah işleme! Elbette bir sebebi vardır. Bizim aklımız, bu kadar derin işlere ermez. Haydi zıbaralım şurada.

— Kim bekliyecek nöbeti?.

— Her geceki gibi içimizden biri.

Üç arkadaştan ikisi kapının yüksek sütunlarına dayanarak uyumağa karar verdiler. Bir tanesi hızlı hızlı homurdandı:

— Benim hiç uykum yok. Haydi siz uyuyun!...

— Uykun geldiği zaman ikimizden birini uyandır.. nöbet değiştirelim.

İri boylu nöbetçi dudaklarının ucuile yavaş yavaş şarkılar mırıldanarak çakıl taşlı yolun üstünde dolaşmağa başladı.

Yusuf kendi kendine:

— Bu gece talihim bana gülüyor, dedi, istediğim adam uyanık kaldı. Bu tesadüf her zaman ele geçmez.

Ve hemen yanına sokuldu:

— Hasan... Hasan...

Nöbetçi birdenbire şaşırmıştı..

— Kim o?...

Diye cevap verdi. Fakat, Hasan bu sesi tanımıştı. Arkadaşlarının horuldadığını görünce başını arkaya çevirdi:

— Yusuf.. sen misin?.

Yusuf Hayyat dudağının ucu ile konuşmağa başladı:

— Senden, bu gece, vadettiğin yardımı istemeğe geldim, Hasan!.

— Çok fena bir gece seçmişsin, Yusuf! Bu gece sultan misafirlerile eğleniyor.. herkes sarhoş.

— İyi ya.. işte ben de bu sarhoşları yakından görmeğe geldim.

— Onları görmekten ne çıkar?. Belki birinin gözüne ilişirsin de hayatın tehlikeye düşer!.

— Bana müsaade et, Hasan! Saraydan içeriye gireyim.. misafirlerin arasına karışayım..

— Benden istediğin yardım bundan ibaretse, bu bir şey değil.

— Başka bir şey istemiyorum senden. İçeriye bırak beni. Ve emin ol ki, bu yüzden sana hiç bir zarar gelmiyecektir. Tekrar misafirlerle birlikte dönerim.

— Pekâlâ. Haydi geç bakalım. Fakat, yakalanırsan karışmam!... Çünkü seni Garnatada herkes tanır.

— Tanır amma.. bana burada hiç kimse bir şey yapamaz.

— Sultanın davetlisi olduğunu zannederek değil mi?.

— Şüphesiz...

Nöbetçi saray kapısından uzaklaştı.

Yusuf içeriye girdi..

Ve merdivenlerden yavaş yavaş üst kata çıktı.

Yusuf boynunu bir atkı ile sarmıştı.

Teşrifatçılardan biri onu misafirlerin bulunduğu salona götürüyordu.

Yusuf kellesini koltuğuna aldığı için o gece hiç kimseden ve hiç bir şeyden korkmuyordu.

Eğlenti salonu kızıl ışıklar içinde cehennemden bir köşeyi andırıyordu. Yusuf buraya ayak basar basmaz Endülüsün yıkılmağa mahkûm olduğunu bir kere daha anlamıştı.

Şarap dağıtan güzel Endülüs kızları misafirleri memnun etmeğe çalışırken, bir başka köşede tef ve tanbur çalanların ve şarkı söyliyenlerin sesleri işitiliyordu.

Davetlilerin hemen hepsi de kendilerini kaybedercesine içmişler.. sarhoş olmuşlardı.

Sultan Ebu Abdullah sarayında her gece Endülüs asılzadelerine ziyafet verir, onların ulusal duygularını sefahat ve eğlence ile körletmeğe çalışırdı.

Davetlilerin böylece sayısı her gece iki üç yüzü geçerdi. Bunların yiyecek ve içecekleri saraydan verilirdi.

Endülüs asilzadeleri sefahat ve eğlencelerine düşkün oldukları için, bunlardan hiç biri düşmanın zorla şehre girmesini istemezdi. İspanyollar şehir kapılarından cebren içeriye girmeğe muvaffak olurlarsa, bunun doğuracağı korkunç neticeyi herkes şimdiden tahmin edebiliyordu.

Asılzadeler de, sultan gibi:

— Düşmanımızla uyuşalım. Evimiz, ailemiz, servetimiz.. debdebe ve saltanatımız ayaklar altına düşmesin.

Diyor ve İspanyollarrla uyuşmak fikrini ileri sürüyordu.

Zaten Ebu Abdullahın da güvendiği kuvvetler, millet namına ancak bu iki üç yüz kişiden.. hüviyetini ve benliğini kaybetmiş olan bu sefih zümreden ibaretti.

O gece, Sultana gelince.. ince bir kafes arkasında geniş bir sedir üzerine uzanmış olan Ebu Abdullah, gözdes' Diyananın dizine başını koymuş, mütemadiyen şarap içiyordu.

Sultanın başı ucunda iki cariyeden birisi buhurdanlık sallıyor.. anber ve öd ağacı kokusundan sersemleşen kafalar şarapla büsbütün dönüyordu. Öteki cariyenin elinde bir gümüş şarap ibriği vardı.. kafes arkasında iki büyük kandil yanıyordu.

Sultanın bulunduğu köşenin önünde geniş bir boşluk vardı. Bu boşlukta ardı sıra ortaya çıkan rekkaseler göbek atarak, kalçalarını kıvıra kıvıra oynuyorlardı.

(Arkası var)

Istanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Haydarpaşa Nümune hastanesine lâzım olan 44 kalem Marazi teşrih alât ve edevat ile ecza açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüğü binasında kurulu komisyonda 23/12/936 çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat 718 lira 40 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 53 lira 88 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve listeyi hergün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya Banka mektubu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (3389)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli 952 lira 50 kuruş olan 20000 kilo muhtelif yaş sebze 28/Birinci kânun/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 14 de açık eksiltme usuliyle alınacaktır.

Şartnamesi hergün komisyonda parasız verilir.

İsteklilerin 71 lira 44 kuruşdan ibaret olan muvakkat teminatı İstanbul Defterdarlığı muhasebe müdürlüğüne yatırarak mukabilinde alacakları makbuz veya banka teminat mektubu ile ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonumuza müracaatları. (3566)

İstanbul belediyesi ilânları

	Tutarı: Lira	İlk teminatı Lira K.
İlk okullar için 100 adet yemek masasile 200 tane bank	1200	90 00
İlk okullar için 200 adet dolap	2400	180 00

İlk okullar için lüzumu olan yukarda cins ve muhammen bedelleri yazılı yemek masası ve dolap ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuşlardır. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 22/12/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (3437)

★

Caddeleri ağaçlamak ve noksanları ikmal etmek üzere lüzumu olan 1500 tane çinar ağacile 500 tane kazık açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 1000 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 75 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 21/12/936 pazartesi günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (3396)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — 15/XII/936 günü pazarlıkla satın alınacağı ilân edilmiş olan 2100 kilo Dikistirinli Kolanın pazarlığı 22/XII/936 tarihine raslayan salı günü saat 11 re tehir edilmiştir.

2 — İsteklilerin şartnamesini anlamak üzere hergün pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3558)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı 4 gurup malzeme her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 28/12/936 pazartesi günü saat 10 da Haydarpaşada 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

İsteklilerin malzeme hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve kanununun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manii kanunî bulunmadığına dair beyanname vermeleri lâzımdır. Bu işe şartnameler 1 inci işletme komisyonu tarafından parasız olarak verilmektedir.

1 — 2000 Kg. külçe kalay muhammen bedeli 3460 lira ve muvakkat teminatı 259 1/2 liradır.

2 — 1900 adet kalemli sistem sürat kontrol saati bandı 100 ve 120 kilometrelik muhammen bedeli 1506 lira ve muvakkat teminatı 112 lira 95 kuruştur.

3 — 3500 Kg. Gres yağı muhammen bedeli 467 lira 25 kuruş ve muvakkat teminatı 35 lira 5 kuruştur.

4 — 4700 Kg. muhtelif eb'atta kurşun levha muhammen bedeli 1645 lira ve muvakkat teminatı 123 1/2 liradır. (3588)

Ziraat Vekâleti Satınalma Komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle Silezya arsenik mürekkebatından 50 ton arsenikiyeti rassas Silezya «Arseniate de plomb=Bleiarsenat Silezya» ve fare öldürülmesinde kullanılmak üzere 100,000 Hora Fişeğile 1,000 Hora aleti satın alınacaktır.

2 — Arsenikiyeti Rassasın muhammen bedeli 20,000 lira Hora Fişeklerinin tüfeklerile birlikte muhammen bedeli 24,000 lira arsenikiyeti rassas içiç ilk teminat 1,500 lira Hora Fişek ve tüfekleri için birlikte 1,800 liradır.

3 — İhale 18/1/937 de saat 15 de vekâlet binasında yapılacaktır.

4 — Muhammen bedelleri ayrı ayrı yazılan bu maddelerin ihaleleri de ayrı ayrı yapılacağından taliplerin teklif mektuplarını ona göre Komisyona vermeleri.

5 — Şartnameler Ankarada Ziraat vekâleti satınalma komisyonundan İstanbulda Ziraat müdürlüğünden parasız olarak verilir.

6 — İsteklilerin teklif mektuplarını teminatlarile birlikte muayyen günde 2490 sayılı kanunun 2 inci ve üçüncü maddesinde zikredilen vesikalarla Eksiltme saatinden bir saat önceye kadar komisyona vermeleri. (3305)

Zayi — 1339 - 1340 yılında Çatalça Bigados darüleytam mektebinden almış olduğum şahadetnameyi kaybettim yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur.

174 numarada mukayyed Mehmed Ali

Kültür Bakanlığından:

1 — Bölge San'at Okulları için pazarlıkla:

A — Üç adet Üniversel Freze Makinası,

B — Bir takım Ünite delik ve bir takım ünite mil mastarları,

C — On beş adet muhtelif marangoz makinesi alınacaktır.

2 — A fıkrasındaki makinelerin ihalesi ayrı, B fıkrasındaki mastarların ihalesi ayrı ve C fıkrasındaki makinelerin ihalesi ayrı olarak yapılacaktır.

3 — Birinci maddenin her fıkrasındaki makine ve mastarların evsaf, miktar ve sairesini bildiren umumî ve fennî şartnameleri ile listeleri Ankarada Kültür bakanlığı levazım direktörlüğünden, İstanbulda bölge san'at okulu direktörlüğünden bedelsiz olarak alınır.

4 — Birinci maddenin A fıkrasındaki makinelerin ihalesi 24/12/936 perşembe günü öğleden evvel saat 10,30 da ve B fıkrasındaki mastarların ihalesi ayni tarihde saat 14 de C fıkrasındaki makinelerin saat 15 de Kültür bakanlığı binasında yapılacaktır.

5 — Birinci maddenin A fıkrasındaki üç freze makinesinin tahmin bedeli 17,082 ve muvakkat teminatı 1,282 lira, B fıkrasındaki mastarların tahmin bedeli 781 ve muvakkat teminatı 59 lira C. Fıkrasındaki makinelerin tahmin bedeli 7,300. ve muvakkat teminatı 547,5 liradır.

6 — Bu eksiltmelere gireceklerin bu gibi makine veya avadanlıkları başka müesseselere verdiklerine ve teahhütlerini tamamen ifa ettiklerine dair resmî vesika ibraz etmeleri lâzımdır. (3642)

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü — Akşam matbaası